

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—, — Poštno-čkovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Proglas kralja Aleksandra I.

Dne 3. septembra je izdal naš kralj na narod sledeči proglas:

Mojemu dragemu narodu!

Varstvo narodnega edinstva in države celote je moja sveta dolžnost in najvišji cilj moje vladavine, to je bila pobuda in glavna naloga režima, ki sem ga uvedel 6. januarja 1929. leta. V svoji besedi, ki mi jo je nalagala ljubezen do domovine, sem svojemu dragemu narodu odkrito pojasnil vse težkoče in nevarnosti, v katere sta zašla naše socialno življenje in državna celota. Te težkoče so bile tolike, nevarnosti tako resne, da so zbudile globoko skrb vseh rodoljubov in rušile narodno dušo. Vsi, ves narod je videl, kaj je vzrok temu zlu in se zavedal velikosti tega zla in je zato razumel in s popolnim zaupanjem sprejel moje sklepe. Visoka naci-

jonalna zavest in zdrav razum je vrlina, ki jo je naš narod vsikdar kazal v resnih trenutkih svoje zgodovine. Moje zaupanje v narodovo ljubezen in v njegove moralne sile mi je nudilo sigurno podlago za vse podvige pri urejevanju razmer v državi.

Srečen in ponosen sem, da je ves moj dragi narod od prvega trenutka razumel moje podvige in z enodušnim javnim odobravanjem močno podprl izvedbo mojih sklepov. S to veliko in široko narodno pomočjo se je doseglo v sorazmerno kratkem času, da so bile izvršene velike nacionalne in državne naloge v korist trajnih osnov zdravega državnega življenja kraljevine Jugoslavije, sprejete s toplo nacionalno dušo od vsega jugoslovanskega naroda.

Ustvarjeni so potrebni pogoji za silen polet in veliko-nacionalno bodočnost. Prepričan, da doslej doseženi sadovi dela, zdrave politike, nacionalne zavesti in narodnega izkustva dopuščajo, da se pristopi k ustvaritvi in definitivni organizaciji onih ustanov in one državne ureditve, ki bo najbolj ustrezala narodnim potrebam in državnim interesom, sem sklenil, da postavim doseženo delo pri izvajanju nacionalne in državne politike na širšo osnovo neposrednega narodnega sodelovanja. Z vero v Boga in srečno bodočnost kraljevine Jugoslavije dajem ustavo kraljevine Jugoslavije.

3. septembra 1931. leta v Beogradu.

Aleksander, s. r.

V NAŠI DRŽAVI.

Seja vlade pod predsedstvom kralja.

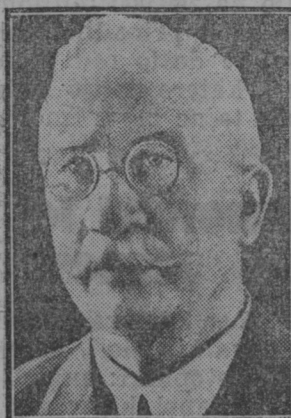
Dne 2. septembra se je vršila v kraljevem dvorcu na Dedinju seja ministrskega sveta pod predsedstvom Nj. Vel. kralja. Ob tej priliki je imel kralj govor, v katerem je izrekel priznanje vladi in naznanil, da je prišel trenutek, katerega je bil naznanil v proglasu dne 6. januarja 1929, da bo dal državi in narodu novo ustavo. Nato je pozval ministra dvora, naj prečita besedilo ustave. Po prečitaniu je želel kralj, da naj donese nova ustava narodu in državi vso srečo. Predsednik vlade se je kralju zahvalil in poudaril, da so bili sadovi vlade doseženi le s pomočjo vzvišenega zaupanja v Nj. Vel. kralja. Kralj je obdržal zbrane ministre pri večerji in se je z njimi razgovarjal.

Pred prečitanjem nove ustave na seji ministrskega sveta je bila prejšnja vlada razširjena. Kralj je imenoval 2. septembra za gradbenega ministra dr. Alberta Kramer, našega poslanika v Pragi. Za ministre brez portfelja so imenovani: Ivan Pucelj, bivši minister; Pavao Matica, župnik v Bednji (bivši radičevcevec); Kosta Timotijević, bivši minister (član bivše demokratske stranke);

dr. Ivan Paleček, bivši minister (bil je 1919 ban Hrvatske in minister v Davidovičevi vladi); dr. Avdo Hasanbegović, musliman iz Bosne (svoječasni veliki župan v Mostaru in kot državni svetnik član našega najvišjega upravnega sodišča). Za novega pravosodnega ministra je imenovan dr. Dragutin Kojič, bivši minister (član bivše radikalne stranke). Nova vlada ima 22. ministrov.

Ostavka dveh ministrov. Ostavko sta podala pred zgoraj omenjeno preosnovo vlade gradbeni minister Dušan Serbec in pravosodni minister Lotič.

Ostavka in zopetno imenovanje vlade. Dne 3. septembra se je izvršila pod

Lerroux, španski zunanji minister, ki je otvoril zadnje zasedanje Društva narodov v Ženevi.

predsedstvom ministrskega predsednika generala Živkoviča seja vlade, na kateri je ugotovil predsednik, da je postal vsled izdavanja ustave nov položaj. Po zahvali na ministre je naznanil predsednik, da bo podal ostavko celotne vlade in da naj sklepa kralj po uveljavitvi ustave o novi vladi. Kralj je sprejel ostavko in pooblastil dosedanjega predsednika, naj sestavi vladu. Na predlog ministrskega sveta je imenoval kralj vlado v sestavi, kakor je že bila tik pred proglašenjem ustave. Vsi člani nove vlade so prisegli.

O napovedi za znižanje državnih izdatkov smo že poročali. Načrt za znižanje državnih izdatkov v raznih proračunskih postavkah predvideva 714 milijonov 865.000 Din. Namen znižanja izdatkov ima tudi odredba, da se v tem proračunskem letu ne morejo izpolniti izpraznjena mesta brez posebnega dovoljenja ministrskega predsednika vlade. Po vzgledu državnega proračuna se naj znižajo tudi proračuni samouprav.

NAJVAŽNEJŠE DOLOČBE NOVE USTAVE.

Iz nove ustave posnemamo naslednje najvažnejše točke:

Kraljevina Jugoslavija je ustavna naslednja monarhija pod dinastijo iz rodu Karadjordja.

Službeni jezik je hrvatsko-srbsko-slovenski.

Zajamčene so široke državljanske svoboščine in politične pravice v enakem obsegu kakor v drugih zapadno-evropskih ustavah, zlasti glede enakosti vseh državljanov pred zakonom, svobode vesti, tiska, nedotakljivosti stanovanja, lastnine, pisemske in brzojavne tajnosti, enakopravnosti vseh ver, popolne neodvisnosti sodišč itd.

Narodno predstavništvo sestoji iz senata in iz Narodne skupščine.

Polovico članov senata voli narod za šest let, krona pa lahko imenuje enako število senatorjev.

Narodna skupščina se voli s splošno, direktno in enako pravico glasovanja na štiriletno dobo. Sestaja se redno vsako leto 20. oktobra.

Pasivno volilno pravico za senat imajo osebe po 40. letu, za Narodno skupščino pa po 30. letu. **Aktivna volilna pravica za oba doma se doseže z 21. letom starosti.**

Narodna skupščina ima široke proračunske pravice, pravico interpelacije, ankete, zakonodajne spodbude. Poslanci uživajo imuniteto. Za sprejem zakona je potrebno soglasje obeh domov.

Zajamčena je široka samouprava banovin, katerih število ustava določa na devet, in ki so obeležene s sedanjimi mejami.

Položaj bana je postavljen na višjo stopnjo s tem, da ga postavlja kralj z ukazom na predlog predsednika vlade. Ban predstavlja v banovini celokupno oblast.

Vsaka banovina ima svoj banovinski svet, izvoljen z občo, enako in direktno volilno pravico. Izvršilni organ tega sveta je **banovinski odbor;** na njegov predlog postavlja ban vse banovinsko uradništvo po zakonu o banski upravi. Banovinski svet sprejema banovinski proračun, ki ga odobrava finančni minister.

Z ustavo je zajamčena sestava in organizacija občin po načelu popolne samouprave.

Ustava ima določbo, po kateri se v primeri mobilizacije, vojne ali ogrožnega javnega reda lahko v obrambo državnih interesov razveljavijo posamezne določbe z naknadno odobritvijo Narodnega predsedništva.

Predhodne določbe predvidevajo možnost uveljavljenja zakonov na dosežani način dotlej, dokler zakonodajno telo ne prične poslovati. Vsi obstoječi zakoni ostanejo v veljavi, dokler se na redni zakonodajni način ne izpremenijo.

V DRUGIH DRŽAVAH.

54. zasedanje sveta Društva narodov je otvoril 1. septembra v Ženevi španski zunanji minister Lerroix. Prva seja je bila tajna in so reševali na njej osebna ter proračunska vprašanja. Tajni sei je sledila kratka javna, na kateri je bilo le prečitano poročilo gospodarskega odbora. Ker ni na dnevnem redu letošnje skupščine društva narodov posebnih spornih vprašanj, se suče glavno zanimanje okrog raznih osebnih razgovorov med zastopniki v

Društvu narodov včlanjenih držav. Posebno živahni so bili sestanki med francoskimi ter nemškimi zastopniki, ki so razpravljali o skupnem gospodarskem programu, ki bi naj bil sprejet ob kriliki obiska francoskih državljanov v Berlinu, ki je napovedan za 26. in 27. september.

VII. zasedanje kongresa evropskih narodnih manjšin je bilo v Ženevi zaključeno dne 1. septembra. Zaključek razgovorov je bila le resolucija, ki očita Društvu narodov, da je prezrlo pritožbe o najtežjih napadih proti premoženju in življenju posameznih narodnih manjšin.

Avstrija se je odrekla carinski zvezi z Nemčijo. Ob priliki zadnjega zasedanja Društva narodov v Ženevi je izjavil avstrijski zunanji minister dr. Schöber sporazumno z nemškimi zastopniki, da se odreče Avstrija nemško-avstrijski carinski zvezi.

Izpopolnitev angleške vlade. Novo angleško vlado so izpopolnili z imenovanjem 31 drž. podtajnikov. Od novih tajnikov so trije člani delavske stranke, šest je liberalcev, ostali so pristasi konservativcev. Nova Macdonalдова vlada šteje 50 članov: 30 konservativcev, 12 liberalcev in osem delavske stranke.

Angleški parlament pod novo Macdonaldo vlado se bo sestel v sredini septembra. Skupščina bo razpravljala o predlogih vlade za ozdravljenje angleških državnih financ. Vlada namerava predvsem znižati plače višjih državnih nastavljenec, podpore brezposelnim za 10% in črtati od proračuna za vojno in mornarico 110 milijonov funtov.

Indijska konferenca bo pričela takoj, ko se pripelje v London vodja indijskih nacionalistov Ghandi, ki je že nad en teden na parniku. Na ladji Ghandi ne prebiva v kabini, ampak si je razpel na krovu šotor, pred katerem pije kozje mleko. V Londonu so glavnemu zastopniku Indije že pripravili stanovanjsko hišo v predmestju, kjer prebiva siromašno ljudstvo. Stanovanje zgleđa sicer na zunanje priprosto, a je tako opremljeno na znotraj, da se bo strogoverni Indijec lahko kretal povsem udobno.

Iz nemirne Indije. Dne 1. septembra je prišlo v mestu Čitagong v Bengaliji do klanja med muslimani ter Indijci, do plenjenja, ropov ter požigov. Škoda cenijo na 200.000 milijonov Din. Do spopada med pripadniki obeh veroizpovedanj je došlo radi komunističnih hujskanj, katere netijo vedno bolj naraščujoče tajne organizacije.

★

Tekmovalni let aeroplanov.

Letos 12. septembra se bodo zopet vršili tekmovalni poleti, katerih se bodo udeležili zastopniki: angleških, francoskih in italijanskih tvornic za aeroplanne. Letala, ki se bodo poskušala tokrat pri tekmi glede hitrosti, niso kake posebne nove sestave in tvorbe, ampak so se omejile tvornice le na izboljšanje ter na močnejše motorje. Že poskusni po-

leti z na novo sestavljenimi aparati so dokazali, da bodo tudi tokrat prekošeni rekordi prejšnjih let. Francozi so že dosegli najvišjo hitrost 630—650 km na uro, Italijani 640. Ni izključeno, da bo prišlo pri tekmi 12. septembra do 700 km na uro. Leta 1912 se je oprijelo Francoza Jakoba Schneider pri presoji letalske tekme v Monaco ob južno-francoski obali tako navdušenje, da je napravil posebno ustanovo kot nagrado najboljšemu letalcu. Svetovno znan je Schneiderjev pokal, za kojega posest se bori letalstvo. Tedaj leta 1912, ko je bila ustvarjena Schneiderjeva ustanova, je znašala največja hitrost 72.6 km na uro. Med vojno so bile tekme prekinjene. Leta 1925 je že šlo zopet za Schneiderjev pokal in je bila zmaga dobljena s 374.2 km. Leta 1927 je bilo doseženih 450.64 km in leta 1929 je zmagal Anglež Woghorn, ko je prevozil sedemkrat krog 50 km s hitrostjo 528.9 km. Tekme za Schneiderjevo ustanovo se vršijo vsako drugo leto in so zahtevale že štiri mrtve letalce. Zadnji zmagovalec, omenjeni Anglež je kmalu po zmagi padel z višine in se ubil. Od Italijanov sta smrtno ponesrečila Dal Molin in izborni kapitan Monti. Od francoskih letalcev je padel lajtnant Rougault pri Marseillu v morje. Iz navedenih števil glede brzine je razvidno, koliko duševne sile in neustrašenosti tirja letalska tekma od letalca. Nekoliko zrahljan vijak na aparatu odloča o življenju ter smrti, če se ustavi motor le za trenutek, pride do smrtnega padca.

★

Glede spora med Vatikanom in Rimom povdarjajo, da je prišlo med papežem in Mussolinijem do načelnega sporazuma. Vatikan je prevzel obveznost, da se bo katoliška akcija in njene organizacije izogibale vsakega političnega delovanja. Škofje prevzamejo vodstvo in odgovornost za delovanje katoliške akcije. Vlada je že vrnila društvene prostore katoliškim mladinskim zvezam. Ti prostori se bodo po novem dogovoru uporabljali v glavnem za vzgojo mladine. Katoliška akcija bo pod vrhovnim vodstvom Cerkev in bodo prejeli škofje za njeno zaščito v konkordatu (pogodbi) posebne predprave. Po sklepu sporazuma z Vatikanom je pisal Mussolini sv. Očetu pismo. V pismu je baje izrazil svoje zadoščenje nad doseženim sporazumom. Mussolini nadalje govori o možnosti svojega obiska pri papežu. Po sporazumu je zopet možna istočasna pripadnost h katoliški akciji in k fašistični stranki.

Odkod preganjanje katoličanov v Španiji? Kulturni svet ni pozabil in tudi ne bo pozabil sežiganja in porušnja cerkva in samostanov v Španiji. Svobodomiselniki so hoteli javnosti natvezti laž, da je razjarjeno ljudstvo napadlo cerkve in samostane, da jih zažge in uniči. V resnici pa ljudstvo ni

bilo razjarjeno, razjarjene so se delali komunisti in prostozidarji (framazoni), ki so nahujskali poulične in pocestne tolpe zoper cerkvena imetja in poslopja. Dan za dnevom prihajajo na dan dejstva, ki dokazujejo, da je divjanje proti cerkvam in samostanom delo odposlancev ruskega boljševizma in agitatorjev framasonskih lož. Republikanska vlada, v kateri imajo liberalni, framasonski in socialistični elementi večino, je stala brezdelno na strani ter mirno opazovala požare, kraje, rope in razdejanje cerkvenega imetja. Kakor poročajo angleški listi, so bili napadi na hiše božje in samostane dobro pripravljene od framasonov in njihovih zaupnikov v vladi. Pred napadi na samostane so bili stanovalci v njih telefonsko obveščeni in opominjani, naj takoj zapustijo te prostore, ker bodo zažgani. Redovniki so se obrnili za pomoč na policijo, katera jim je pa odgovorila, da nima za to dovolj ljudi na razpolago. Tako je bil tudi samostan irskih dam obveščen o tem, da mu preti nevarnost zažganja. Prednica, častita mati, se je obrnila na policijo, ki ji da običajni odgovor, da nima dovolj ljudi. Nato se častita mati obrne s prošnjo na pomoč na angleškega poslanika, ki se je takoj obrnil na vlado ter zagrozil s posledicami. Vsled tega protesta je policija imela takoj dovolj ljudi ter je dobro zastražila samostan. Tako bi tudi lahko bila storila v drugih slučajih ako bi bila hotela. Ko so katoličani videli, da jih vlada ne štiti dovolj, so sami začeli braniti Cerkev, njene ustanove in njeno imetje. To gibanje se je razširilo zlasti v severnih pokrajinah, ki mciijo na Francijo. Tega se je ustrašila framasonska loža in zato je njene časopisje začelo napram Cerkvi bolj pomirljivo pisati. Tako se je potrdila stara resnica: Katoličani imajo toliko pravic, kolikor si jih obranijo, odnosno priborijo.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Letos poteče 300 let, odkar se je pričela božja pot pri Sv. Trojici v Slov. gor. V dostojno proslavo te 300letnice se vrši na kvaterni petek, soboto in nedeljo dne 18., 19. in 20. septembra slovesna tridnevna s sledečim sporedom: Na predvečer v četrtek ob 6. uri bodo slovesne večernice. V petek in soboto bo rana, pozna in večerna pridiga. K pozni službi božji v petek in soboto pridejo procesije iz vseh župnij lenarške dekanije. Vabimo vernike tudi iz drugih župnij, da pridejo v procesijah ali posamezno. Kvaterno nedeljo bo pri pozni službi božji slovesni sklep tridnevne. Presvitli škof dr. Ivan Tomažič bo imel že v soboto večer slovesne večernice, bo tridnevno zaključil s svojo pridigo in s slovesno škofovsko sv. mašo in s papeževim blagoslovom. Vse tri dni bo dovolj spovednikov na razpolago, priporoča pa se romarjem, da po možnosti že doma opravijo sv. spoved. Da dostojno proslavimo to znamenito 300letnico, vabimo vse častilce sv. Trojice v Slovenskih goricah, Prekmurju in drugih krajih, da se v največjem številu udeležijo te tridnevne, da poživijo svoje zaupanje v sv. Trojico, v Marijo, Mater božjo in svetnike, ki se že od nekdanj častijo v svetotrojiški božjepotni cerkvi in dostojno posnemajo globokoverne naše prednike, ki so nam ustvarili to prelepo božjo pot.

PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC

s to
znamko

s to
znamko

**Dobi
se
v le-
karnah**

**Vzemite
le plom-
birani
zavoj**

Zares preizkušeno dobro sredstvo
za čiščenje krvi, želodca, črevesja.
Proizvaja lekarna Bahovec, Ljubljana

Krog umora v Gačniku.

Zadnjič smo poročali o roparskem umoru nad starko Herič v Gačniku pri Jarenini. Po komisijskem ogledu na licu mesta sta bila predana v preiskovalni zapor v Maribor majer umorjene Bahman in njegova žena. Oba odločno zanikata vsako udeležbo pri krvavem poslu. Povrh je še Bahman v preiskovalnem zaporu tako jokal pri vsakokratnem sestanku s preiskovalnim sodnikom, da je bilo njegovo zaslišanje onemogočeno.

Sled za pravim zločincem.

Zločinec, ki je umoril in oropal Heričevo, je pustil na omari prstne odtise, ki se nikakor ne ujemajo z Bahmanovimi. Po natančnem primerjanju z odtisi raznih zločincev so ugotovili, da izvirajo na omari Heričeve od varnostnim oblastem dobro znanega zločinca, ki je odsedel v mariborskih zaporih že 6 letno kazen. Celu nekatere priče so že izpovedale, da so ga videle okrog 9. ure zvečer dne 2. avgusta, ko je bil izvršen zločin, v smeri proti Gačniku. Drugi osumljenec je živel svoj čas z Bahmanovi v vprašanih odnošajih in je pobegnil po opravljenem krvavem poslu v Avstrijo. Avstrijski orožniki so poučeni o celi zadevi in ga že zasledujejo z vso vnemo. Osumljenec se je že celo bril v hišici onstran meje pri neki kmetici. Ko je bil že napol obrbit, je zagledal skozi okno avstrijske orožnike in pobegnil. Preiskava glede umora v Gačniku je krenila v drugo smer in bo gotovo tudi pravi krivec kmalu v rokah pravice.

Prva osumljenca izpuščena.

Prvotna osumljenca Viktor Bahman in njegova žena Magdalena sta bila 3. septembra izpuščena iz preiskovalnega zapora. Državni pravdnik je ustavil proti obema preiskavo.

*

Spomenik kralju Petru Osvoboditelju so odkrili zadnjo nedeljo v Ljubljani z velikimi svečanostmi in ob navzočnosti ljudskih množic iz vseh krajev Slovenije.

Umrli je v Mariboru upokojeni višji sodni svetnik Josip Sterger. V Mariboru je deloval na sodišču od leta 1899 do upokojitve 1929.

Na Spodnje Štajerskem znana nemška osebnost umrla. V Gradcu v bolnici je umrl v starosti 58 let dvorni svetnik g. Henrik Wastian. Rajni je bil bivši nemško-nacionalni poslanec za mariborski okraj in podžupan mesta Maribor. Po prevratu se je preselil v Avstrijo.

Z redom Sv. Save V. stopnje je bil odlikovan dne 5. septembra zaslužni in obče priljubljeni g. šolski upravitelj v Radvanju pri Mariboru, Štefan Firm. Možu dela in zaslug naše iskrene častitke!

Podlegel poškodbam. Zadnjič smo poročali, da je ponesrečil z lovsko puško Ludvik Gomivnik iz Janzeve gore pri Selnici ob Dravi. S šibrami v trebuhu je bil prepeljan v mariborsko bolnico, kjer je 3. septembra umrl.

Kap je zadela na cesti proti Košakom nad Mariborom 67 letnega delavca Franca Bračko.

Viničarija pogorela. V torek 1. septembra zvečer je pogorela viničarija posestnika Ornika pri St. Petru pri Mariboru. Škoda znaša 25.000 Din. Ognjegašci so oteli gospodarsko poslopje.

Drzen in velik vlom na Koroškem. V Mežici na Koroškem so vlomili skozi okno konzumnega društva neznani vlomilci. Nemoteno so odnesli najboljše kose manufakturnega blaga za 22.283 Din in v gotovini 350 Din.

Ogenj je upepelil 3. septembra zjutraj gospodarsko poslopje z orodjem vred, last posestnika Antona Žunko v Dobrovcah pri Mariboru. Škoda znaša 40.000 Din in je le delno krita z zavarovalnino.

Možgane si je pretresel. Da bi prežal na tihotapce, je zlezal 26 letni upravnik finančne kontrole Franc Pedevc, na Plaču na severni meji na kozolec veleposestnika Hutterja. V temi mu je pri plezanju na podstrežje kozolca spodrsnilo, padel je in obležal s pretresenimi možgani.

Toča je napravila dne 1. septembra mnogo škode po vinogradih v Prekmurju.

Tekom enega mesca dva vloma. Dne 3. septembra je bilo tekom enega mesca vlomljeno drugič v trgovino g. Schloserja na Janzevem vrhu pri Radenski Slatini. Vlomilci so tokrat čisto izropali trgovino.

Telica je z rogovi hudo poškodovala 63 letno Nežo Rajšp, posestnico v Trnovski vasi pri Ptujju. Težko poškodovano so prepeljali v ptujsko bolnico.

1000 Din nagrade za izsleditev skrivnostnega zločinca. Poljčanski krčmar Bauman je obiskal v nedeljo 30. avgusta s svojim avtomobilom Oplotnico. Zvečer je na prošnjo peljal na slepiču obolelega v mariborsko bolnico v večji družbi. Ko je vozil avtomobil skozi vas Pobrežje pri Oplotnici, je nekaj v bližini krčme počilo, Bauman je čutil udarec na glavi in klobuk mu je odletel. Bil je uverjen, da ga je zadel kamen. Ustavil je voz, da bi poiskal klobuk. Pri tej priliki so opazili njegovi spremljevalci, da krvavi na glavi in da je najdeni

klobuk preluknjan. O skrivnostnem napadalcu ni bilo ne sluha ne duha. V Slovenski Bistrici je obvezal krvavečega Baumana zdravnik in mu povedal, da je prav malo manjkalo in krogla bi mu bila upihnila luč življenja. Nograđo 1000 Din prejme oni, ki izsledijo zločinca.

Neznani vlomilci so obiskali v noči kopalnišče g. Kocjaska ob Paki. Uzmoviči so odnesli precej kopalne obleke.

Stanovanjska hiša pogorela. V Bévčah pri Velenju so padale pri sušenju hmelja iskre skozi dimnik in zantile slamnato streho stanovanjske hiše posestnika Lesjaka. Na odpomoč prbrzeli gasilci so oteli le gospodarsko poslopje, med tem ko je pogorela hiša z opremo vred.

Med nevihto je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Avguščina Jurjevca na Vranskem. Poslopje je pogorelo do tal, le živino so rešili pravočasno.

Ogenj je uničil kozolec posestnika Antona Zorka na Vranskem. Vse upravičeno sumi, da gre v tem slučaju za požig.

Elektrika ubila kobilo. Polzela je preskrbljena z električno napeljavo, a se rade trgajo žice. Pri šoli je padla utrgana žica na tla. V torek 1. septembra je vozil hlapec župana Mesiča gramoz. Ko je nameraval izpraznjeni voz obrniti, je stopila kobila v travo na utrgano žico. Žival je pognal električni tok najprej kvišku, potem pa se je zgrudila mrtva. Sreča, da se še preplašenemu hlapcu ni kaj zgodilo, ker je tudi hodil v neposredni bližini usodepolne žice.

Avtomobil je povozil 3. septembra na cesti proti Teharju pri Celju 29 letnega hlapca Franca Škrbec. Poškodovanega so prepeljali v celjsko bolnico.

Igračkanje s staro pištolo. V bolnico v Celje je bil pripeljan 43 letni delavec Jurij Lipnik iz Pregrade, v Hrvatskem Zagorju. Igral se je s staro pištolo, naboj se je sprožil in nevarno razmesaril neprevidnežu levo roko, katero so mu morali v bolnici odrezati.

Požar v okolici Celja. V sredo 2. septembra je začelo predpoldne goretu gospodarsko poslopje s hlevom, last posestnika Josipa Pahole na Glinskem, občina Škofja vas pri Celju. Gasilec se je posrečilo, da so ogenj omejili in ga pogasili. Naslednji dan v četrtek je začela istemu posestniku goretu stanovanjska hiša. Gre gotovo za požigalca.

S hruške je padel in si zlomil roko 61 letni posestnik Martin Železnik s Frankolovega.

Mož obstrelil ženo. Vinjeni posestnik Ludvik Mlinarič iz Ptujске ceste pri Gornji Radgoni je prodal dne 3. sept. voz jabolk in nato popival. Ko je došel domov, se jo koj za tem podal v svojo viničarijo na Janževem vrhu. Ker mož ni odštel ženi izkupička za jabolka, se je podala žena s sinom ter snaho za možem v gorice. Mož in žena sta se sprla in v prepiru je Mlinarič ustrelil svojo ženo v kolk, da je obtičala krogla v trebuhu. Grozil je še sinu. Ženo so odpravili v bolnico v Radgono, kjer so jo takoj operirali.

Električni tok je ubil na Njivicah pri Radečah ključavničarskega vajenca Jožefa Klanjšeka iz Brunka.

Avto zgorel. V Brodu pri Boštanju je zgorel avto v vrednosti 75.000 Din.

Obesil se je na Teznu pri Mariboru 52letni Franc Cvetko.

Seneni voz se je prevrnil na 57 letnega posestnika Ivana Čokla pri Sveti Magdaleni v občini Zibika in mu zlomil levo nogo.

Levo nogo je zlomil vsled splašenja volov prevrnjeni voz posestniku Josipu Šterbeku iz Podčetrčka. Šterbeka so prepeljali v celjsko bolnico.

Igra z dinamično patrono. Pri Št. Jurju ob južni železnici se je igral 13 letni Poldek Slabšak v družbi tovarišev z dinamičnimi patronami. Užgana patrona mu je razmesarila nogo nad kolenom in mu močno poškodovala tudi desno roko.

Utonila bi bila skoraj v Krki pri Novem mestu ljudsko šolska učenca: Boris Bouncon in Tonček Vidic. V slabem in vodopuščajočem čolničku sta hotela preko Krke pri Kandiji. Čoln je zajel vodo, se potopil in fantka sta izginila

pod vodo. Vidic je tovariša zagrabil krog pasu in skušal splavati k bregu. Že obupanima otrokoma sta prihitela baš v zadnjem trenutku na pomoč dva mladeniča in ju otela gotove smrti.

Vetrovno vreme preprečilo požig. V Dolnjem Logatcu je velika parna žaga, ki je last velepodjetja Josip Kunstelj z Vrhnike. Neznani zločinec je hotel podtakniti ogenj, ker so našli zjutraj delavci poleg sklada butar lesnih odpadkov polno steklenico z bencinom. Na steklenici je bila pritrjena sveča, ki je dogorela ter ugasnila. Na tleh so bile tri porabljene vžigalice. Peklenško delo požigalčeve roke je preprečil le močan veter, ki je ugasnil svečo.

Človeška žrtev strele. Dne 4. septembra popoldne je šla 64letna vdova Marija Zicherl iz Srednjega Bitja pri Kranju k nad 100 m od hiše oddaljenemu kozolcu, da bi spravila pred bližajočim se nalivom pod streho vozove. Med popravljanjem je zadela strela starko, ki se je zgrudila mrtva. Strela je užgala na žrtvi še obleko, ki je zantila slamo v kozolcu. Kozolec, ki ni bil zadet od strele, je pričel goretu. Na po-

Zaprisega nove Macdonaldove angleške vlade v Londonu.

Glavno mesto Portugalske Lissabon, kjer je zatrla vlada 10 ur trajajočo vojaško vstajo.

moč prihitelim sosedom se je nudił strašen prizor na gorečo ubito žensko in na kozolec v plamenih.

Usodepolen padec z voza. Prazne so-de je peljal Miha Pavovec iz Ljubljane v Depaljo vas pri Trzinu. Med potjo je vzel na voz tri kmete. Eden od potnikov se je spravil visoko na prazen sod, a je zgubil razvnotežje vsled sunka, padel na cesto in dobil zelo apasno rano na čelu in tudi na znotraj se je poškodoval.

Na dopustu si je prerezal vrat. Na dopustu se je mudil pri svoji materi v Kranju redov Anton Traven. Dne 5. septembra si je v domači hiši v noči prerezal vrat in izkrvavel.

Dva udara strele na Kranjskem. — Dne 5. septembra je urezala strela v stanovanjsko hišo v Blekovi vasi pri Dol. Logatcu, ki je last posestnika Jožefa Kunca. Ogenj je uničil kljub gasilski pomoči: hišo, pohištvo, orodje, shranjene pridelke in obleke. Škoda znaša 50.000 Din, zavarovalnina niti polovico. — Istega dne je zanečila strela hlev in gospodarsko poslopje župana A. Cerarja v Moravčah. Gasilcem se je posrečila omejitev ognja na sredini trga.

Žrtev Krke. Delavec v kamnolomu Ferdinand Fabec in Franc Jeran sta se hotela 2. septembra zvečer v slabem čolnu prepeljati preko Krke iz vasi Mačkovec v vas Krko. Na sredini reke je zajel čoln vodo, se potopil in sta izginila pod vodo oba delavca. Na klice na pomoč so oteli Jerana živega — Fabeca pa niso mogli več obuditi k življenju.

Svojo ženo zadavil. Zakonska Vinko in Ana Šetina v Kamni gorici pri Ljubljani sta se že dolgo med seboj prepirala in mož je ženo tudi hudo pretepaval. Dne 5. septembra je Vinko ženo med običajnim pretepom zadavil in nato javil policiji, da je našel zjutraj ženo poleg sebe na postelji mrtvo. Na policiji Vinku niso verjeli, uvedli so preiskavo in ugotovili zločin.

Strašna nesreča vsled udara strele. Jožef Jaklič iz Drage na Dolenjskem je spravljaval otavo, katero je nakosil na grajskem travniku. Najel je soseda Janeza Florjančiča, di bi mu s konji odpeljal otavo. Radi plohe so zbežali vsi z otavo zaposleni pod grajski kozolec. Baš v kozolec, pod katerem je vedrilo 6 oseb, je udarila strela in ubila tri. Mrtvi so bili pri priči: 31 letni Janez Florjančič, 8 letni sinko Stanko in Jožef Jaklič. Omamljena je bila tudi Jakličeva žena, katero pa je njena hčerka spravila k zavesti. Grozno usodo prizadetih obitelji pomiluje cela Dolenjska.

Če izda cigan cigana. Na Žvircem v župniji Hinje na Kranjskem je ukradel cigan konja. Cigan Miha Petrovič je izdal posestniku tata, a ovaduha je iz maščevanja v nedeljo 30. avgusta utrlil Rudolf Janezič iz zasede.

Niti v nogavici niso »jurjki« varni! 25. jurjev je obula v nogavico šivilja Ana Brezanc iz Litije in se je peljala z njimi v Ljubljano, da bi jih tamkaj naložila v kakem denarnem zavodu. Na cilju pa je seve ugotovila, da nima denarja pod tolikanj varno nogavico.

Tatvina je izključena in je moral ovitek sam od sebe zlesti izpod nogavice in se je zgubil kje med potjo. Edino upanje je še pošten najditelj.

Smrtno je ponesrečil 1. septembra v rudniku Kukavice pri Sarajevu slovenski rudar Ivan Ručnik.

Zrakoplov »Zeppelin« dospel na cilj. V Pernambuco v Brazilijo je prispel 2. septembra zrakoplov »Zeppelin«. Za pot iz Evrope v Južno Ameriko je rabil tokrat le 71 ur, leta 1931 pa 100 ur.

Udar strele med sneženim metežem v planinsko kočjo. Med hudim sneženim metežem je udarila strela v planinsko kočjo avstrijsko-nemškega planinskega društva na Koralpi. V kočji je bilo zbranih 70 oseb, od teh je bilo ranjenih od strele 17. Težko poškodovani so bili štirje, drugih 13 pa le lažje. Nekaterim hribolazcem je strela iztrgala vse žreblje iz gorskih čevljev in jih razmetala po tleh.

Usodepolna steklenica s slivovko. Te dni se je zgodilo v potniškem letalu na progi München—Berlin nekaj izrednega. Med vožnjo se je podal potnik Hutte, ko se je bližal aeroplan letališču Fürth, v prostor za umivanje. Nekaj minut za tem je bil čuti izredno močan pok, ki je pretresel hudo celo letalo. Potnikov se je polastil nepopisen strah, Strojnik Karl Werson je udril v umivalnico, kjer je zagledal Hutteja v plamenih. Wersonu se je posrečilo, da je udušil plamen. Zapazil je na tleh steklenico, iz katere je švigal ogenj. Upravičen je bil sum na atentat. Pozneje so dognali, da je pil Hutte iz steklenice slivovko in je držal pri tem med prsti gorečo cigareto. Cigareta je vnela žganje in bi bilo malodane došlo do velike nesreče.

Nazaj k prirodi! To je geslo, ki je dovedlo k proizvodnji dietetikuma »Planinka-Čaj Bahovec, ki se dobi iz zdravnih rastlin naših slovenskih planin in ki se pri slabosti v želodcu, črevesih in arterijah tako rado vzame.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon št. 2358. Lastnik in vodja: primarij dr. Černič, specialist za kirurgijo. Sanatorij je najmodernejšo urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: **višinskim soln-**

cem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; **tonizatorjem** za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti čreves; **diatermijo** za električno pregrevanje in električno izžiganje; **žarnico »hala«** za revmatično in druga boleča vnetja; **»enteroclanerjem«** za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Dnevna oskrba v I. razredu 120 Din, II. razred 80 Din, III. razred 60 Din. 89

Med. Univ. Dr. Fran Toplak redno ordinira: Maribor, Glavni trg št. 18 od 10. do 12. in od 2. do 4. ure. 1358

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v **Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15. 376**

*

Norišnica za milijonarje.

V Ameriki, v svetu dolarskih milijonarjev, imajo norišnico, v katero sprejemajo le milijonarje. Zavod se nahaja ob jezeru Ontario, v bližini mesta Buffalo in je seve opremljen z vsemi mogočimi razkošnostmi in udobnostmi. K blaznici spadajo telovadnice, igralnice, kopališča itd. V ogromnem parku so tudi zabavišča. Vsak bolnik prebiva v svoji lastni hišici. Ako bi ne bilo videti povesod paznikov, bi bil vsakdo prepričan, da predstavljajo te stavbe in stavbice eno najbolj modernih zdravilišč.

V omenjenem zavodu je nastanjen že tri leta znani njujorški milijonar John O'Bannion. Bannion je izrševal že vse mogoče poklice do izbruha svetovne vojne. Med vojno je izumil kemično tekočino, ki napravlja podplate posebno trpežne. S to iznajdbo se je povzpelo do prvega milijona. S posrečenim barantanjem na borzah je povzdignil svoje premoženje na 16 milijonov. Pridobivanje visokega bogastva je bilo prenapolnjeno z razburjenji, ki so mu tolikanj uničila živce, da so ga morali l. 1928 prepeljati v norišnico za milijonarje. Tukaj v popolnem miru in ločen od sveta, se je popravil pri najboljši postrežbi tako, da je prosil začetkom letošnjega leta za odpust iz zavoda. Vodja norišnice mu je odbil prošnjo z odgovorom, da njegovi živci še nikakor

Vsled povodnji izstradani Kitajci udirajo nasilnim potom v skladišča za živila.

niso utrjeni dovolj, da bi bili kos življenju v popolni prostosti. Vznevoljen nad takim sumničanjem je poklical milijonar k sebi advokata in mu dal nalog, naj toži ravnateljstvo, da ga bo moralo izpustiti, ker plačuje letno norišnici 200.000 dolarjev in bi ta težko pogrešala tako znatno vsoto. Kot dokaz, da je bogataš ozdravljen, je navedel pravni zastopnik dejstvo, da je kjub hudi in resni finačni krizi igral iz norišnice na borzi tako spretno, da je zaslužil tekem zadnjih dveh mesecev pri svoji banki 2 milijona dolarjev.

Sodišče je pa bolj verjelo zdravniku, ki trdi, da bi milijonarjevo zdravje svoboda zopet pokopala in je odbilo advokatovo tožbo ter odredilo, da mora ostati O'Bannion še nadalje v norišnici. Milijonar se je sedaj pritožil na najvišje mesto, zahteva preiskavo zdravstvenega stanja od več drugih zdravnikov, ki nimajo nobenih zvez z blaznico in cela ameriška javnost čaka z veliko nestrpnostjo, kako in kaj bodo odločili najvišji činitelji.

Srečni in nesrečni O'Bannion bo najbrž bojeval še dalje boj, predno bo lahko čisto prosto razpolagal s svojim večmilijonskim imetjem.

*

Meceseve štuke in štafelne za preše in prešne koše, lepe krajnike in vsake vrste rezan les prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ul. 25.

Vinske sode različne velikosti prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Živahno nakupovanje hmelja se giblje po cenah od 8—11 Din za kg. 50% letine prodanih.

Kapital, kredit in politika.

V Evropi vlada velika gospodarska in finančna kriza, ki se v svojih učinkih čuti tudi v drugih svetovnih delih. Na svetu je v sedanjem času veliko pomanjkanje kapitala, zato pa povsod silijo na površje želje in zahteve po kreditu. Neizogibna podlaga kredita pa je kapital: samo tisti, ki ima kapital, more drugemu dati posojilo.

Vse evropske države hrepenijo po kreditu, kakor razsušena zemlja po dežju. Izjemo dela v Evropi samo Francija. Prej je bila tudi Anglija v vrsti tistih držav, ki so dovoljevale kredit, danes pa ga more sama iskati. Macdonaldova delavska vlada je še nedavno iskala in dobila posojilo 50 milijonov funtov (1 funt je 276 dinarjev), da bi ojačila angleške finance. Ta kredit je bil kmalu potrošen, primanjkljaj v državnem proračunu v znesku 120 milijonov funtov pa je vendar ostal nepokrit.

Nezmožnost ozdraviti finančni položaj Anglije in rešiti vprašanje brezposelnosti je upropastila delavsko vlado. Sestavila se je pod Macdonaldovim predsedstvom vlada narodnega sodelovanja, v katero so stopili zastopniki konservativne in liberalne stranke ter

kakšnih 50 poslancev delavske stranke, ki so ostali Macdonaldu zvesti. Ta nova vlada je takoj zaprosila kredit v Franciji in v Zedinjenih državah Severne Amerike ter ga je tudi takoj dobila, in sicer v znesku 80 milijonov funtov.

Nujno je potreben kredit zlasti Nemčiji. V to svrhu je nemški državni kancler v letošnjem poletju potoval v Pariz in London, da pregovori države, v katerih je kapital doma, naj bi dovolile Nemčiji izdatno posojilo. To se mu sicer ni posrečilo, dosegel pa je vendar to, da so inozemske banke tiste kratkoročne kredite, ki so jih bile odpovedale, zopet podaljšale. Tako je bila Nemčija rešena iz največje finančne zagate. Finančni položaj Nemčije pa je vendar še trajno slab ter se bo poslabšal do zime, katere se letos v Nemčiji bolj bojijo nego kdaj poprej, in sicer ne radi hladnote, ampak radi rastočega števila brezposelnih.

Kreditne potrebe ima v velikem obsegu tudi Italija, ki je že večkrat potrkala na vrata visoke finance v Parizu in Newyorku, katera pa se niso odprla ne sicer radi črnih fašističnih srajc, marveč radi fašistične politike, ki seje nemir v Evropi. Stalni prosilki za kredit sta Avstrija in Madžarska. Tudi naši državi bi bil kredit dobrodošel, ako bi prišel k nam pod ugodnimi pogoji. O boljševiški Rusiji pa je itak znano, da vedno hlasta po zlatu evropskih in ameriških kapitalistov. Ker ga ne more izsiliti potom splošne komunizacije, pa ga želi dobiti potom kredita. V tem je tudi nagib za pogajanja boljševiške vlade s Francijo, da se med obema državama sklene pogodba o medsebojnem nenapadanju in o drugih stvareh. Ne gre boljševikom za ljubezen lepe Francije, marveč za svetlo francosko zlato.

Francija je danes prva država in skoro edina v Evropi, ki razpolaga z veliko količino zlata in z možnostjo, drugim dati večja posojila. Francoska banka ima danes največjo zalogo zlata v Evropi, in sicer preko dva in pol milijona dolarjev z zlatu. Prekaša jo edino Amerika — Zedinjene države — z zalogo 3 milijard zlatih dolarjev. Kakšne so te vsote, najbolj spoznamo, ako pomislimo, da ima Anglija za 716 milijonov, Nemčija pa za 527 milijonov dolarjev zlata v svojih zalogah. Kdor pa ima denar, njegova beseda v politiki tudi kaj velja. Zato se ni čuditi, da ima Francija v mednarodni politiki v Evropi tako odločilno besedo.

*

o vinski krizi.

Ljutomer, 4. sept. 1931.

Da pokaže, v kaki stiski je dandanes vinogradnik, je Vinarska podružnica v Ljutomeru ugotovila stroške za obdelovanje vinograda v izmeri 3 oralov z eno viničarijo. Ta proračun, ki velja za ljutomerske gorice, je pregledal in odobril sreski kmetijski referent gospod Jakob Žnidarič.

Investirani kapital za vinograd omejen mere znaša 60.000 Din.

	Din
Obresti od glavnice po 4%	2.400.—
Rez 20 delavcev po 10 Din	200.—
Gnoj nositi 40 delavcev po 10 Din	400.—
I. kop 90 delavcev po 15 Din	1.350.—
II. kop 60 delavcev po 15 Din	900.—
Vežanje šparonov in stavljenje kolja, 10 delavcev po 10 Din	100.—
Pletev 30 delavcev po 10 Din	300.—
Vez 45 delavcev po 10 Din	450.—
Škropljenje I., II., III., IV., 33 škropljarjev po 15 Din	495.—
33 nosačev po 12 Din	396.—
Žveplanja 6 delav. po 15 Din	90.—
III. kop 60 delavcev po 10 Din	600.—
Stavljenje kolja do trgatve 4 delavci po 10 Din	40.—
Trgači 48 delavcev po 10 Din	480.—
Prešari 12 delavcev po 20 Din	240.—
Hlevski gnoj na 1 oral 30 kub. m z vožnjo vred po 100 Din	3.000.—
Kolje 1500 kom. po 1 Din	1.500.—
Galica 150 kg po 7 Din	1.050.—
Žveplo 50 kg po Din 4.50	225.—
Rafija 10 kg po 20 Din	200.—
Apno 100 kg po Din 0.42	42.—
Razne vožnje	150.—
Obraba inventarja	600.—
Davek z dokladami	400.—
Vzdrževanje poslopja	600.—
Zavarovalnina	120.—
Nadzorstvo, odnosno oskrbovanje vinograda	2.400.—
Obnova v teku 30 let 60.000 Din, letno	2.000.—
Skupaj	20.728.—

Na treh oralih vinograda pridelamo 30 hl mošta; ali 3000 litrov, torej bi morali prodati mošt najmanj po 7 Din, ako bi hoteli imeti povrnjene vsaj izdatke, dočim o kakem dobičku niti ni govora.

Iz gori navedenega proračuna je razvidno, v kako skrajno obupnem položaju se nahajajo naši vinogradniki. Nujno potrebne so zato vse mere, da se trošarina na vino odpravi, ali vsaj zniža — znašati bi smela z dokladami vred ne več ko 60 par od litra. Vinogradniki apelirajo na javnost, da jih podpre v njihovi borbi za obstanek panoge, ki daje zaslužka tisočim in tisočim rodbinam naše banovine, ki bi ob propadu vinarstva ostale brez kruha.

*

Cene živini rastejo!

Akcija, ki jo je započel »Slovenski Gospodar« s tem, da se zaradi obsodbe mesarjev ne sme zdaj cena živini zniževati, je vzbudila po vsej Sloveniji in zadnji čas tudi po Hrvaškem veliko odobravanje. Nekateri dnevnikarji so naš prvotni članek skoro dobesedno posneli. Vsi sloji, tudi mestni, so postali pozorni na to, da se je kmeta res preveč izkoriščalo in da se ga je sedaj nenkrat hotelo pri cenah živine naravnost oropati. Tudi kmetje so izprevideli, da bi le bila neumnost, dajati živino za vsako ceno, ki si jo bode kdo zmislil. Cene, ki so padle za kak teden na 1.50 do največ 5 Din za kg žive teže, so se dvignile.

Danes je cena živini sledeča: najslabše govedo, krava klobasarica, 3.50 Din, srednje govedo 5 do 6 Din, pitani voli 7 do 7.50 Din 1 kg žive teže.

Iz krogov poštenih mesarjev smo prejeli obvestilo, da so za to ceno, da hočejo pri tem, ko imajo tudi svoje stroške, samo tiste kriti in primeren zaslužek za sebe imeti, zato tudi oni sami obsojajo one mesarje, ki gredo z nakupno ceno živine prenizko. Mi to objavljamo, toda zahtevamo pa od mesarske organizacije, da takoj opozori one mesarje, ki lovijo neuke kmete in kupijo kako govedo pod vsako ceno, potem pa nastavijo cene mesu po 6, 8 in 10 Din za 1 kg. V prihodnjic bomo začeli objavljati imena vseh tistih mesarjev, ki na ta način pritiskajo na ceno živine.

Sedanja cena živine se bo morala še malo zboljšati. To se pa ne bode dalo morda samo s pomočjo konsuma doma, pač pa je treba začeti misliti na izvoz živine. Ta teden se je odprl izvoz debelih prašičev in takoj je cena poskočila na 8 do 9 Din za kg.

V Mariboru pripravlja Zadružna posredovalnica v tem oziru akcijo in bomo o tem poročali, ko bomo kaj podrobneje vedeli.

USPEHI KMETSKE ZVEZE!

Banovinski davek na sobe odpravljen! Od 1. septembra dalje ne velja več davek na sobe. Nikomur ga ni treba plačati. Oni, ki ste ga že plačali, ga morate dobiti nazaj.

Živinski potni listi znižani za polovico! Od 1. septembra dalje stane živinski potni list namesto 6 Din samo 3 Din.

Kmetje, v Kmetško zvezo! Samo močna kmetška stanovska organizacija more uspeti v zahtevah za ves kmetški stan!

*

Prva banovinska sadna razstava v Ptujju,

zdržena s sadnim sejmom pod pokroviteljstvom g. bana Dravske banovine, se vrši od dne 11. do dne 13. oktobra t. l. Otvoritev je dne 11. oktobra ob 10. uri dopoldne.

Razstava bo obsegala vse vrste sadja in sadnega izbora za Dravsko banovino in tudi grozdje. Razstava bode imela trgovski značaj, zato bo vse sadje pravilno sortirano in pakovano, kakor to zahteva današnji svetovni trg. Na razstavi bodo tudi vsi najnovejši sadjarški pripomočki in statistični materijal, kar bo za vsakega sadjarja velikega in poučnega pomena. Sadjarji-razstavljalci bodo med seboj tekmovali v kakovski sadja in pakovanju ter prejeli nagrade od posebne ocenjevalne komisije.

Razstava ima namen pospešiti izvoz sadja ter dvigniti sadno kupčijo, zato se bo poleg razstave vršil sadni sejem, za katerega bode pripravljeno pravilno pakovano sadje v večjih množinah za takojšnjo prodajo in odvoz.

Sadjarji, ki imajo sadje na prodaj ali ga hočejo razstaviti, naj nemudoma prijavijo količino vsake sorte sadja ter svoje posebne želje razstavnemu odboru v Ptujju, kjer dobijo vsa natančnejša navodila. Vsak razstavljalac mora pripeljati ali doposlati vsaj 100 kg ali tri jugoslovenske zaboje, v katerih naj bo brezhibno sadje ene sorte in ene velikosti ter dobro zapakovano, da se pri prevozu ne poškoduje.

Sadje za razstavo bo razstavni odbor sprejemal od 5. do 9. oktobra od 8. do 17. ure v Društvenem domu v Ptujju, kjer se bo za razstavljalce dobila potrebna pakovalna posoda. Pakovalo se bo sadje v Ptujju in se bo v to svrhu priredil poseben pakovalni tečaj, katerega se lahko vsakdo brezplačno udeleži, če se poprej prijavi, na kar zlasti opozarjamo našo mladino.

V letošnjem letu hočemo stopiti na plan z organizacijo sadne trgovine po svetovnem vzorcu, za kateri namen bomo porabili holandski, ameriški in jugoslovenski zaboje, gajbice in sode v predpisani velikosti, kakor tudi sortirni stroj in merilo za debelost sadja. Vse vrste zabojev, sortirni stroj in merilo za sadje ima na prodaj Štajerska sadjarska zadruga v Mariboru in razstavni odbor v Ptujju.

Kdor se hoče poučiti, kako se sadje spravlja, sortira in pakuje, naj si naroči Priolovo navodilo pri Sadjarskem društvu v Ljubljani.

Za vse razstavljalce in posetnike razstave bo dovoljena polovična vožnja na železnici.

*

Kako se zatre predenica?

Ako si zapazila predenico, ne pokosi samo one detelje, ki je prepredena, ampak še kakega pol metra na okrog, kjer je na videz zdrava detelja. To predenico pomešaj s slamo, polij malo s petrolejem in požgi! Ko je vse zgorelo, prekoplji ono mesto do 4 cm globoko z lopato, spravi to zemljo na kup, zopet pomešaj s slamo in zopet zažgi. Ne bo več rastla predenica!

Kako napraviš domači sir, ki se drži tudi čez zimo?

Ta sir lahko napraviš iz kislega posnetega mleka. To segrej na 35 do 40°, najbolje v kaki vodi, med vretjem premešaj, da se povsod enako segreje. Če bi preveč segrela, se napravi žmitek, zato je bolje manj kot preveč. Potem pusti, da se nekaj ur hladi, nakar stresi previdno, da se sirnina preveč ne razbije, v platneno vrečo, v katero gre kakih 50 litrov sirnine. Vrečo obesi ta-

Fr. Ks. Meško:

Njiva.

In še vidi pred seboj Korena, ob Mariji na stolu sedečega. Sodnik mu je sam ponudil stol, ko je videl, da se le s težavo pokonci drži. Matija ni prav vedel, naj li sodniku to zameri, ali naj v mislih njegovo dobroto hvali. A to je čutil iz vsega sodnikovega vedenja: »Meni te dobrote ne bi storil!«

Vidi Petra, kako na stolu sedi, sem proti njemu obrnjen, glasno sopeč, vmes pokašljujoč. Kako strmi vanj z velikimi, od boleznih in razburjenja vročimi očmi. Resnično, prava prikazen! Sliši še njegov stisnjeni, srda polni glas, ko miri ženo: »Če ima dve duši, naj! Ako ima samo eno, tega ne bo mogel storiti.«

Vmes pa zapovedujoči glas sodnikov: »Tiho! Kadar vaju bom vprašal, govorita!«

Že mu je omahovala roka, kar se ga je nenedoma poleg pohlepa po njivi polastil še velik srd na Korena in Korenko. Odločno je dvignil roko, iztegnil prste in je s trdim glasom za sodnikom govoril besedilo prisega.

Ko je izgovoril, je zbočki pogledal sodnika. Glej, kako resen in mrk stoji onstran mize! Ga bo li zdaj

zdej udaril naravnost v lice in mu s svojim osornim, izsušenim glasom zaklical: »Po krivem si prisegel, goljuf!«

Sodnik je molčal. Srepro je gledal na pisanje na mizi. Dva-, trikrat je zamišljeno, nekako žalosten pokimal predse.

Odvetnik je za tem napeljal potek razprave na drugo stvar, na najvažnejšo. Ker Koren tako plačati ne bo mogel, naj bi Petku v zameno dal njivo. In ker je takšno pomanjkanje v hiši, bi bil Petek voljan, iz dobrega srca še kak desetak navreči.

Kako je tedaj Peter oživel, pokonci planil! Še vidi močne njegove zobe, kako se lesketajo izpod bledeh, izpitih ustnic, prav kakor mrliču ali razdraženemu psu. Groza ga je spreletela, nehote se je umeknil, ko je slabotni bolnik proti njemu planil. In prav hvaležen je bil gospodu sodniku, da je zbesnelega sosedo potisnil nazaj proti stolu in ga poučil s karajočim, dasi ne prestrogim glasom: »Sedite, Koren, in mirujte! Ni gostilna tukaj, da bi se pretepala.« In še sliši tisti grozni Petrov smeh, tisti pljuča trgajoči kašel, tisti obupni vzkrik: »Njive se je polakomil, ta satan, moje njive! Da bi ga strela božja!« In bolestni jok Marijin sliši: »Jezus, res nas bo ob njivo spravil! Kako pa naj potem živimo?«

Gomazelo mu ie po hrbtu in po vseh žilah ob

Lepo urejeno. Markec stoji na mostiču, ki vodi čez potok, in reče očetu: »Kaj ne, oče, kako lepo je to urejeno, da teče potok prav pod mostičem. Saj bi drugače bilo težko čezenj priti.«

Si zna pomagati. Ona: »Že zopet piješ vino. Mar mi nisi obljubil, da boš pil samo tedaj, kadar se boš počutil bolnega?« On: »I no, odkar sem ti ono obljubil, se vedno počutim bolnega.«

Peter je v šoli vedno kakšno neumno uganil. Bil je zato večkrat tepen, a se je spet kaj zgodilo v šoli in bil je takoj na sumu Peterček. Učitelj je rohnal: »Kdo je že spet to sto-

ko, da lahko odteče sirotka. Ako je bila sirnina mehka, naj se vreča preša 2 dni, sicer samo en dan. Stiska se na povsem navaden način. Na vrečo se položi deska, na njo pa kamenje. V začetku se stiska na rahlo, nato vedno bolj s tem, da se vedno več kamenja naloži. Sedaj moraš soliti, na 10 kg sirnine $\frac{1}{4}$ kg soli, nakar vse dobro pregneti in stlači v leseno kad, da ni najti nobenega praznega prostora. Nato daj snažno belo platneno krpo, nato desko in na njo zopet kamenje. Les posode odrgnimo s slano vodo. Kadar pozimi potrebujemo sir, si ga odrežemo in nato zopet zapremo.

Kako ohraniš grozdje za Božič?

To bo veselje o Božiču, ako boste znale ohraniti grozdje do Božiča in ga dati za praznike na mizo. To naredi takole: Zberi pri trgatvi lepe in povsem zrele grozde. Pecelj grozda, ki ga odrežeš, namaži s pečatnim voskom. Grozde obesi na hladno, zračno in suho mesto.

Ali hočeš imeti po zimi dosti jajc?

Gotovo, saj so jajca po zimi najbolj draga! Izkušnje kažejo, da stare kokoši po zimi ne nesejo, pač pa so rodovitne po zimi one kokoši, ki so se izvalile od začetka marca do konca aprila. Take kokoši moraš seveda potem v zimi tudi primerno krmiti, da bodo tudi do peska prišle in do kake zelenjave.

Jajca brez lupine?

So taka jajca, iznesejo jih kure, ki nimajo dovolj apna. Napaka se da le težko popraviti, ker se taka kura kmalu pokvari. Najbolje je, da se taka kura izpita in zakolje.

Tečaj za konserviranje sadja in zelenjave se vrši dne 18. in 19. septembra t. l. na vinarški in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je brezplačen in traja dnevno od 8. do 12. in do 14. do 18. ure. Za hrano in stanovanje morajo poskrbeti udeleženske same. Udeležbo je javiti z

dopisnico najkasneje do 16. septembra t. l. — ravnateljstvu šole.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 5. septembra so pripeljali špeharji 62 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 13 do 14 Din, špeh 14 do 16 Din. Kmetje so pripeljali 6 voz sena po 90 do 85, 6 voz otave po 70 do 75, 2 voza slame po 55 do 60, 11 voz krompirja po 1.50 do 2, 8 voz čebule po 3 do 6, 6 voz zelja po 1—3, 4 kumarc po 0.50 do 1. Pšenica 1.75—2, rž 1.50, ječmen 1.25 do 1.50, oves 1—1.25, koruza 1.50, proso 2.50—3, ajda 1.25—1.50, fižol 1.50—2, luščeni grah 10—12. Piščanci 30 do 50, kokoš 30 do 45, raca 18—23, gos 40 do 60, puran 40—60. Kislo zelje 5, gobe 1—1.50. Grozdje 3—6, hruške 3 do 5, jabolka 3 do 4, breskve 6 do 10. Mleko 2 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 28 do 32, med 12 do 20, slive 2—3.

Mariborski svinjski sejem dne 28. 8. 1931.

Na ta sejem je bilo pripeljanih 228 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 50 do 80 Din, 7 do 9 tednov stari 90 do 120 Din, 3 do 4 mesece stari 150 do 200 Din, 5 do 7 mesecev stari 350 do 400 Din, 8 do 10 mesecev stari 440 do 500 Din, 1 leto stari 560 do 700 Din, 1 kg žive teže 7 do 8 Din, 1 kg mrtve teže 10 do 11 Din. Prodanih je bilo 175 svinj.

*

Levi in lovci.

Napačno bi bilo, ako bi mislili, da izumirajo v Afriki strastni lovci na leve. Tudi v današnjih dneh je dovolj ljudi, ki smatrajo levji lov za višek napetosti doživljanja v sredini divje afriške narave. Po celem ogromnem ozemlju črncev pojejo slavo dvema človekoma, koja glavna življenjska vsebina je: preganjanje kralja divjih zveri.

Moški in ženski levji lovec.

Glede lovske slave na leve gre za Herberta Pijner, moža, kateremu je lov

na leve šport in za Lojzo Jouvain, gospo, ki preganja levjo zalego iz sovraštva. Oba lovca razpolagata z bogznaj koliko najbolj zanimivimi doživljaji.

Herbert Pijner je eden najbolj srčnih mož, katere je videl svet. Po cele dneve se podi po divji džungli, da bi izsledil sled za zverjo. Ako je objela zemljo noč, prisluškuje Pijner smeri vetra, dokler mu ne udari na uho tulenje levov. Gotovo je nekaj groznega tulenja levjih skupin v sicer mirni afriški noči. Celo hrabrega človeka spreleti groza, ko mu udarjajo na uho levji klici. Na Pijnerju še ni nikdo zapazil, da bi se zganil, ko je zaslišal leva; ravno nasprotno — razlije se mu po obrazu nekaka blaženost, kakor bi se mu bližal dober prijatelj. Na začudenje lovskih tovarišev predlaga Pijner, naj ugasnejo luč, ker se levi navadno izognejo ognju. Pijnerjeva lovska družba vstraja v temi, dokler ne sliši korakov plazečega se leva.

Gospa Jouvain je iz Belgije. Kot deklica je živela v Bruslju na Belgijskem veselo ter srečno, dokler ni srečala lepega dne visokega kolonijalnega uradnika; s katerim se je poročila. Po nalogu vlade se je podal njen mož v Belgijski Kongo v osrednji Afriki. Žena bi mu naj sledila v nekaj tednih. Kratkó pred odhodom je sprejela iz Konga brzojavko z groznim poročilom, da so raztrgali na lovu levi njenega soproga. Mlada žena ni pretakala solz, ampak se je odpeljala s prvim parnikom v Kongo. Lotila se je levjega lova in uganja take grozovitosti nad zverinami, da se temu čudijo najbolj utrjeni lovci.

Angleški major.

Med domačini južne Afrike uživa veliko priljubljenost angleški major Pretorns. Častijo ga kot lovca, kojega krogla v življenju še ni zgrešila cilja. V pragozdih Knizne je ustrelil celo čredo divjih slonov, enega za drugim. Prehodil je celotno južno in osrednjo afriško pokrajino peš. Major je potoval noč ter

ril?« A Peter se je izgovarjal: »Jaz ne, jaz ne!«. Nekoč vpraša gospod katehet: »Kdo je naredil nebo in zemljo?« Peter, ki je najbrž gruntal, kako bi napravil kako novo spletko, je v nepazljivosti brž prestrašeno odgovoril: »Gospod, jaz že ne, jaz že ne!«

Policaj ustavi kmeta, ki žene svojega vola kar na trotoarju, češ: »Tu je pot samo za pešče.« Kmetič začuden pogleda policaja in reče: »I, kaj moj vol ne gre peš?«

Profesor, ki ga v vlaku sprevodnik prosi za vozni listek, išče zamanj po svojih žepih. »Pridem pozneje zopet,« je dejal vljudni sprevodnik. Reče pro-

teh prizorih. A še huje mu gomazi zdaj. Po vsem telesu čuti čudno grozo.

»Z vinom jo je treba pregnati! Utopiti jo je treba v vinu! — He, vi, ali slišite? Vina!«

Kar se mu ni bilo prigodilo še nikoli, da bi se bil opijanil — bil je preskop za tako potrato — se mu je pripetilo danes. Sedel je v beznici malone vse popoldne. »Prevročje je še«, si je govoril. »Kdo bo hodil v taki žrjavici domov? Še spečem se na cesti.«

V resnici je obsedel v gostilnici, ker se je čutil med štirimi stenami varnejšega nego zunaj na cesti, pod milim nebom.

S pijačo je poskusil umiriti bučno šumenje v glavi. S pijačo je hotel izplakniti vse neprijetne opomine, težke misli, temne slutnje. Zakaj prav nič veselja ni bilo v srcu in mislih, kakor si je bil poprej tako lepo domišljjal.

Deloma se mu je posrečilo, da je polagoma v vinu današnje dogodke nekoliko potopil. Tem več je razmišljal o njivi.

A dasi je neprestano mislil nanjo, siloma se trudil, da bi mislil nanjo, v nadi, da mu spomin nanjo dušo razvedri, srce razveseli, se je na skrivnem, v globini srca, nekako bal trenutka, kadar jo bo zagledal.

Kaj, če bi se zgodilo, kar je bil nekoč slišal: Krvavi pot je zakrvavel iz njive, ko je stopil nanjo

skopuh, ki si jo je po krivičnem pridobil. Drugi lakomnik in krivičnik je zažabil prgišče zemlje, da bi si jo ogledal, ker je bila zdaj njegova last. A glej, na tisti mah se mu kaplje krvi izmed prstov pocede! Z grozo je zalučal krvavečo prst od sebe in je ves prepal zbežal. Tretjemu je klicala vsa njiva, prst, kamenje, strnišče, celo osat: »Golju! Golju!«

Kaj, če bi danes pred njim Petrova njiva zakrvavela? Kaj, če bi zakričalo iz nje, kadar ji blizu pride: »Pa se ne bojiš Boga: po krivem si prisegel!« Zgrozil se je. Z drhtečo roko je segel po kozarcu, v dušku izpil.

»Vina!«

A naposled je bilo vendar treba na pot proti domu.

Precej se je gugal, ko je iz mesta stopal. Od časa do časa je z levim očesom zamižal. Z obema je videl vse dvojno.

Ko je bil zunaj mesta, na prašni cesti, se je polzavedno razveselil. Bila je prazna, kakor daleč so videli njegove oči. Ne bi rad srečal človeka, posebno znanega ne. Kakor Kajni ni rad srečal Boga, ko je bil brata ubil.

V.

Polagoma je korakal Matija gor po rebri.
»Glej jo, njivico!«

dan po džungli z majhnim fotografičnim aparatom v roki. Ako si je ubil v glavo, da je hotel fotografirati levji prizor, je stikal tako dolgo, dokler ni naletel na posemeznega leva ali na celo družino. Postavil je aparat in je glasno zakričal. Iz početka po kriku vzbujena zver se je zagledala v drzneža in v teh trenutkih jo je fotografiral. Zadela pa ga je kljub drznosti usoda vseh navdušenih lovcev: čreda divjih slonov ga je potepala v trenutku, ko jo je hotel utisniti na fotografsko ploščo.

Redek doživljaj

z levi beleži Anglež Millingdon. Z dvema spremljevalcema se je peljal v avtomobilu preko puščave Kalahari. Solnce je bilo že zašlo, ko so še bili oddaljeni 200 km od cilja potovanja. Millingdon je sedel pri krmilu voza in ko je hotel vstati s sedeža, je zagledal naenkrat leva in dve levinji, kako so stopali iz gošče in ostali zmedeni od žarometov pred avtomobilom.

Po preteku nekaj trenutkov nepopisnega strahu si je opomogel Millingdon do glasu. Ne da bi se bil ozrl, je rekel tovarišema: »Vstanita takoj, primita za puške, levi so tu.« Oba moža se nista niti ganila. Na smrt preplašeni Anglež je kriknil v obupu: »Puške, levi nas ogrožajo!« Ne bodite smešni, Millingdon, peljite naprej — je odgovoril eden od mož, ki se je bil med tem prebudil. Drugi je smrčal mirno naprej.

Millingdon se je moral udati v usodo. Ko je začel motor ropotati, so se odstranile zverine za par korakov. Z divjo brzino je smuknil avto mimo levov. Ko je poročal drugi dan Anglež večji družbi o strašnem doživljaju, mu ni verjel nikdo tega izrednega srečanja s kraljem in kraljicama afriške džungle.

Molitve po maši z novim besedilom, kakor ga določa novi katekizem, so izšle v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena dosedanja.

DRUŠTVENE VESTI

Velik fantovski tabor v Savinjski dolini.

Za Savinjsko dolino bo prihodnja nedelja pomemben dan. Na Polzeli se vrši velik fantovski tabor, združen z blagoslovitvijo temeljnega kamna Društvenega doma. Na tabor pridejo fantje iz Št. Petra, Žalca, Griž, Gotovelj, Št. Pavla pri Preboldu, Braslovč, Št. Jurija ob Taboru, Gomilskega, Vranskega, Šmartna ob Paki, Št. Andraža pri Velenju, Št. Ilja pri Velenju, Šoštanja, Škal in Velenja ter župnij gornjegrajske dekanije. Govorita dr. Jeraj in dr. Vatovec iz Maribora.

Fantovski tabor pri Sv. Roku nad Šmarjem pri Jelšah bo v nedeljo dne 13. septembra t. l. Po sv. maši bo tabor zunaj cerkve, na katerem govori predsednik katoliške akcije za lavantinsko škofije podravnatelj Franc Jerebič. V slučaju slabega vremena bo zborovanje v Društveni dvorani v Šmarju.

Remšnik. Obe Marijini družbi obhajata kvartni teden svojo 25letnico obstoja. Tridnevna bo pod vodstvom g. misijonarja iz Celja, ki se zaključi v nedeljo. Zjutraj bo vsaki dan govor in spovedovanje. V nedeljo zjutraj govori g. dekan Podvinski. V nedeljo popoldne bo slovesnost v cerkvi in zunaj cerkve. Na slavnostni akademiji bodo razne točke, primerne omenjeni proslavi. Marijine družbe v Dravski dolini vabimo na izlet in na proslavo.

Izlet Krščanske ženske zveze v Mariboru v Ruše se ne vrši.

Staritrg pri Slovenjgradcu. Prihodnjo nedeljo dne 13. septembra obhaja tukajšnja dekliška Marijina družba desetletnico, odkar je bila ustanovljena. Naprošen je tudi preč. g. kanonik Franc Časl, da bo blagoslovil novo družbeno zastavo. — Pri tej priložnosti se bodo zbrale tudi vse dekliške Marijine družbe starogrške dekanije k proslavi 1500letnice, odkar je efeški občni cerkveni zbor rešil čast Brezmadežne kot Matere božje. Vse družbenice Marijinih družb, pa tudi vsa druga poštena dekleta od blizu in daleč so prisrčno povabljeni!

Gornja Ponikva. Katoliško prosvetno društvo »Slomšek« na Gornji Ponikvi proslavi v nedeljo dne 20. septembra na Gornji Ponikvi svoj 25letni obstoj.

*

Vprašanja in odgovori.

A. H. v L.

Koliko dobim za belgijski frank?

Odgovor:

22.50 Din. Vsaka banka vam mora dati potrdilo, po čem je obračunala.

A. O. v J.

Ali kot stavbeni mojster lahko vzamem mizararskega pomočnika za izvršitev nekaj del?

Odgovor:

Lahko. Prijavite ga pa bolniški blagajni in plačajte uslužbenski davek.

J. G. v P.

Nasedel sem agentu, ki mi je prodal neko živinozdravniško knjigo na obroke, poslal pa na povzetje. Knjiga tudi po vsebini ni priložljiva, posebno za mlade ljudi ne. Ali smejo tako po hišah knjige prodajati?

Odgovor:

Zopet primer, kako lahkoverni nasedejo. Ako ima agent oblastno dovoljenje, sme okrog hoditi. Toda vaša pravica je — vrata mu pokazati. Ničesar ne kupujem od agenta — to je najboljše načelo. Knjige, ki si jih želite, dobite v knjigarnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

M. H. v S.

Kam se naj obrnem za nagrado za precepiljenje šmarnice?

Odgovor:

Potom občine, ki precepiljenje potrdi, na banko upravo v Ljubljani.

D. O. v O.

Kolo sem kupil od znanca. Ta pa od tate. Zdaj so mi ga vzeli. Ali lahko dobim denar nazaj?

Odgovor:

Tat je dolžen vrniti denar prvemu kupcu, on pa vam. Če tat nima, trpite vi, razen če je oni, ki je od tate kupil, vedel, da je kolo bilo ukradeno.

Razveseliti se je hotel kakor ženin, ki zagleda nevesto, za poroko že napravljeno in ovenčano.

Pa je takoj začutil, da v srcu ni pravega toplega veselja.

Postal je ob njivi. Z dolgim, vprašajočim pogledom se je razgledoval po nji, v tihi, mračni noči pokojno pred njim ležeči.

A njiva je molčala.

Kakor v globok sen pogreznjena je ležala pred njim. Ali kakor bi se bila potajila, ni ga marala videti. Ali kakor mrtva, pravkar umrla.

Prestrašil se je te misli, da mu je postalo vroče.

»Ah, kako sem otročji! Saj samo počiva. Kakor človek je tudi zemlja počitka potrebna. Pa posije solnce in jo zbudi. In bo spet vsa žarela in dehtela.«

Vendar mu je bilo ob vseh lepih besedah, s katerimi se je poskušal umiriti in potolažiti, pri srcu tesno in težko. Kakor bi mu bila vsa ta mračna, molčeča žalost, razgrnjena čez njivo, ležeča na Korenovem domu, ki se je le napol razločno, pošastno črnil iz nočne temine, legla na srce in bi ga težila in morila. Kar v dve gube ga je stiskalo.

Nenadoma se je zravnil, naglo in sunkoma, da ga breme ne bi povsem strlo. Kakor človek, ki ga zebe in se hoče segreti, je stopil naglo na ozare. Venomer strmeč v njivo, na nizko, v mraku komaj vidno strnišče, zakaj rž je bila že požeta in posprav-

ljena, je šel okrog njive, kakor bi jo na korake premerjal. Šel drugič, kakor bi se bil prvič uštel. Šel tretjič, da bi jo zmeril za ped natanko in mu je ne bi mogel nihče za pol koraka odvzeti in ukrasti.

Iznad gozda se je med tem dvignilo bledo in upalo lice večnega ponočnjaka meseca. Svet se je razsvetlil kakor mračna soba ob slabi leščerbi.

Matija v svoji zamaknenosti tega niti opazil ni. Pač pa je opazil Peter Koren.

Polmrtvega so ga pripeljali iz mesta; Pintarič ga je vozil v mesto in domov. Takoj po vrnitvi je moral leči. Nekaj časa je ležal in kašljal, kakor da si mora še nocoj dušo izkašljati. Toda zvečer, ko je zunaj vse molčalo, vse tako sladko-pokojno spalo, mu ni dalo več pokoja v postelji.

Pač je Marija prosila: »Ne vstajaj! Ti bo še huje!« A je vendar vstal. »Če ležim, me le bolj duši. Pri oknu dobim vsaj malo zraka.«

Res mu je tam nekoliko odleglo.

Dolgo je že sedel pri oknu in strmel ven v noč, tja na drago njivo. Kar se je nenadoma stresel, da so mu zobje zašklepetali.

Ko se je razlil čez svet svit lune, je zagledal tam ob njivi visoko moško postavo, naglo stopajočo krog njive, z enakomernimi, vojaškimi koraki.

Šel je z očmi za neznancem, korak za korakom. Trudil se je z vsemi silami svoje glavega jetičnika,

»Kar ostanite, vozni listek moram na vsak način najti, ker sicer ne vem, kam potujem.«

Sodnik priči: Zakaj pa niste priskočili tožitelju na pomoč, ko ste gledali pretep? — Priča: »I, gospod sodnik, kako sem pa mogel takrat vedeti, kdo bo tožitelj in kdo toženec?«

Ponoči se ne vidi.

Župan: »Vi se torej potegujete za službo nočnega čuvaja pri meni? Prav za prav ste za ta posel že prestari.«

Prosilec: »Saj ponoči nihče ne vidi.«

Katehet: »Ko sta bila Adam in Eva izgnana iz raja, kaj jima je rekel Gospod?« Pavleč (s povzdignjeno pestjo):

M. P. v Z. R.

Imam travnik ob občinski cesti. Sedaj mi svojevoljno travnik jemljejo in cesto širijo. Kam se naj pritožim?

Odgovor:

Ker se delo vrši gotovo po naročilu občine, se pritožite na srezko načelstvo.

S. Š. v Ž.

Ali sme župan sam dovoliti konjaču posebno takso od psov?

Odgovor:

Ne. Župan sam ne sme odrediti nobenih bremen, ampak občinski odbor in mora biti to potrjeno.

K. B. v J.

Ali moram plačati hišni davek, ko sem kot oče 10 otrok davka prost?

Odgovor:

Gotovo mislite banovinski davek od sobe. Ta je od 1. septembra t. l. odpravljen.

F. B. v Sv.

Ali lahko zahtevam od lovskega najemnika toliko za kokoš, kakor na trgu?

Odgovor:

Zahtevajte!

F. J. v P.

Ali sem dolžen plačati dolg, ki ga napravi mladoletna hčerka?

Odgovor:

Ste dolžni, ako niste objavili, da ga ne plačate.

F. P. v V.

Ali se zoper odlok finančne direkcije glede zgradarinskega davka še lahko kam pritožim?

Odgovor:

Začeti morate znova v Celju, toda uspeha najbrž ne bo.

A. A. v L.

Pogodbo imamo za nas obvezno, za trgovca pa ne, da ima prostore do leta 1940 v najemu. Zdaj je šel in hoče vrata, ki jih je vzdal, nam prodati. Prostor je zaklenjen, najemnine ne plačuje. Kaj naj storim?

Odgovor:

Pogodbe njemu ni treba držati, ker ste se tako čudno pogodili. Najemnino mora plačati za ves čas, ker ima prostore zaprte, če tudi

jih ne rabi, ker vam jih mora nazaj v rabo izročiti. Vrata so sedaj vzdana in so vaša last.

J. Str. v Z.

Ali mora učenec za kmetijsko šolo imeti kaj meščanske šole, da je sprejet?

Odgovor:

Zadostuje vaša ljudska šola.

K. J. v D.

Iz gozda nimam nobenega pota, ker so vsi mejaši poti zaprli. Ali naj nosim les po zraku?

Odgovor:

Čudni mejaši. Pot morate imeti. Vložite na občino prošnjo, da se pot določi.

R. A. v H.

Kakšno je strašilo za obrambo grozdja pred škorci najboljše?

Odgovor:

Klopotec, to je stara navada, ki pa še pomaga. — Na drugo vprašanje ne vemo odgovoriti.

Z. M. v H.

Sem član OUZD in bolan. Kako dolgo bom prejel hranarino in zdravila?

Odgovor:

Dokler bo zdravnik to predpisoval.

L. F. v P.

Prevzeti bi moral posestvo, dvojni prevzitek je na njem. Službe drugod ne dobim, kaj naj storim?

Odgovor:

Delajte doma, za hrano, stanovanje in obleko boste vsaj preskrbljeni. Ako si posestva ne upate prevzeti, boste pač izplačani in bo treba službo poiskati.

J. M. v Sv. J.

Zavarovalnici mi nočeta izplačati cele zavarovalnine. Ali naj tožim?

Odgovor:

Bo menda treba. Če pa hočete govoriti o ti stvari, se zglasite pri g. Franjo Žebotu v Mariboru, Loška ulica 10.

Vsem:

Ponovno povemo, da odgovarjamo po vrsti, kakor so dopisi došli in se ne moremo vezati na nobeden čas. Tudi ne odgovarjamo takim, ki niso naročniki.

★

Povest podmornice,**Usoda podmornice in njene posadke.**

V noči od 30. na 31. julija 1916 se je priklatila »Giacinto Pullino«, leta 1913 zgrajena italijanska podmornica v Adrijo, da bi prišla do zaliva pri Reki, kjer bi prežala na plen. Podmornica je imela nesrečo, da je zavozila na otok Galiola s tako silo, da ni bilo niti misliti, da bi se rešila. Galiola je neznamen, pust otočec, na katerem je bila hišica s svetilnikom, katerega je oskrboval poseben paznik z ženo. Zjutraj omenjenega dne je zapazil stražar ob skalovju otoka ponesrečeno podmornico. Zadnji del je tičal v vodi, sprednji pa mohl 1 m kvišku in celi čoln je bil nagnjen na stran na skale. Italijani so se rešili iz notranjosti in so predvsem uničili na svetilniku telefon in druge pripomočke za javljanje. Nato so razbili po možnosti notranjost podmornice in odnesli seboj skrivne službene knjige. Odvezali so na otoku še dva čolna, ki sta bila paznikova last in so odveslali na odprto morje.

Po zatonu solnca je opazila signalna postaja na otoku Unie, da je na Galioli nasedla podmornica in je obvestila o tem Polo, od koder so poslali na preiskavo torpedne čolne. Med tem časom se je posrečilo pazniku na Galioli, da se je poslužil signala, je sporočil nočne dogodke in tekom ene ure so že bili italijanski begunci od avstrijskega torpednega čolna dohiteni in ujeti. Posadka je obstojala iz dveh oficirjev, enega stražnika ter 16 mož. Že paznik svetilnika je bil opazil, da ni nek tretji oficir, katerega uniforma se je razlikovala od drugih dveh stopil v isti čoln z drugimi, ampak čisto sam v manjšega. Torpedni čoln je zadel tudi na tega begunca čisto ločeno od prvega čolna. Vse te okolščine so bile sumljive in Avstrijci so dvomili, da bi bilo ime jetnika samca pravilno. Jetnik je izpovedal, da se piše Nicolo Sambo in je linijski lajtnant v službi italijanske

»Sedaj morata vstran in iz svojega pota si bosta delala kruh!«

»No, kako se počutiš v zakonu?« »Izborno, od dne do dne postajam mlajši. Kakor v svojih dečjih letih kadim zopet skrivaj.«

Vojna postelja. Vojak novinec: »Odej nimamo, gospod stotnik.« — Stotnik: »No, potem se pač morate pokriti s slavo.«

Janko je bil največji hladnokrvnež v celem okraju. Nekoč je stopil v prodajalno ter hotel imeti velik škaf. »Tale bo, pošljite ga na Dovočno cesto št. 16. Ko je že prejel za kljuko, se je obrnil ter dejal mirno: »Pa kmalu ga pošljite, ker pri nas gori.«

da mu natanko pretehta hojo, mu premeri postavo, mu pogleda naravnost v lice, v oči.

Kmalu si je bil na jasnem: »Matija!«

Prijel se je za rob mize, tako ga je streslo. Roka, od boleznih slabotna, še huje oslABLJENA po vsednevnem naporu in vznemirjenju, mu je trepetala nemirneje in nemirneje, da je miza rahlo od tal poskakovala, kakor bi jo potres pozibaval.

Pa je bilo tudi res izredno čudno, kar je videl.

Matija jo je namreč nenadoma mahnil kar počez čez njivo. Šel je sklonjen, kakor bi oral. Kar videlo se mu je, kako stopa iztežka, ker tišči plug z vso močjo v zemljo, da bi zarezal tem globlje brazde. Na vratéh se je obračal polagoma, kakor bi se obračali tudi konji in kakor bi plug le s težavo privzdigoval in ga z vso silo zopet v celino zasajal.

Enkrat, dvakrat, trikrat je tako oraje šel čez njivo.

Četrtnkrat je šel bolj pokonci, a tudi počasi. Z desnico je zamahoval, kakor bi sejal. Tako stopa, glej, polagoma čez njivo, nazaj, spet tja čez. Roko vihti na široko od sebe: seje, seje ...

Petra je stresal divji srd, a tudi čudna groza. Spomnil se je sejalca satana, ki je tolikokrat slišal o njem v pridigi. Pride, kadar ljudje spe, zaseje ljuljko, pokazi vso njivo, omadežuje vso posetev.

»Peter, sai se ob oknu čisto prehladiš. Šklepetaš

z zobmi kakor prazna trlica. Pojdi v posteljo!« je prosila žena. Že je vstajala, da bi ga s silo odvedla od okna.

A preden je vstala, je Peter z visokim, jetičnim glasom, drhtečim od groze in srda, kriknil v tiho noč: »Kaj seješ, satan? Dušo si posejal že v mestu!«

Kakor Lotova žena, ko je postala solnat steber, je temni sejalec na mestu obstal. A že čez trenotek je planil z divjo naglico čez njivo, kakor bi nameraval ubežati smrti in večnemu pogubljenju.

A ni krenil proti Petkovi bajti. Dol proti gozdu je bežal. In je utonil v temi gozda, kakor utone duša zavrženega in pogubljenega v temi peklenski.

VI.

Peter je bruhal kri.

Bilo je bridko slovo, težko, težko umiranje.

Mučile so ga telesne bolečine, težila ga je bridka skrb: »Kaj bo z ženo, kaj z otroki? Kako bodo želi veli dandanašnji, ko se pravica boječe za durmi skriva, krivica bahato za mizo sedi! Vse jim vzamejo! Berači bodo!«

Umirajoč pa je nenadoma zaprosil: »Marija, odpusti mi tudi ti, kakor mu zdaj, v poslednji uri, jaz odpušcam. Bog ga bo sodil.«

(Dalje prihodnjič.)

Za Vaše otroke potrebujete novih čevljev

Otroški čevlji praktični	rujave in črne barve in iz laka	Din 55:-
Dekliški čevlji za šolo	rujavni in iz laka	Din 85:-
Športni čevlji	z okrašenim jezikom za šolo in izlete	Din 85:-
Za dijake, čevlji	okusne oblike, trajni iz rujavega in črnega boksa	Din 165:-
Visoki čevlji	dekliški in fintovski, iz kravine, ta podplati	Din 85:-

Oglejte si izbor čevljev v naših podružnicah. Preskrbite si priznano soliden izdelek po zmernih cenah.
Tovarna čevljev

Tržič (Dr. ban.)
Ljubljana, Beograd, Maribor, M. Sobota, Skoplje, Zagreb, Karlovac, Novi Vrbas, Osijek, Sombor, Suhotica, Vršac, Vukovar, Sarajevo, Sušak, Split.

Kupujte samo domači izdelek
zakaj s tem omogočite zaposlenje domačih delovnih sil

1318

vojne mornarice. Kmalu pa so dokazali, da je dozdevni Nikolo Sambo avstrijski državljani Nazario Sauro. Sauro je bil rodom iz Istre, je bil do izbruha vojne kapitan na parniku, je zbežal po italijanski vojni napovedi v Italijo, kjer je bil tamošnji mornarici dobrodošel vohun, ki je poznal natančno dalmatinsko obalo. Avstrijci so ga postavili kot vohuna pred vojno sodišče, ki ga je obsodilo po dogotrajnem oklevanju na smrt. Na dvorišču mornariške jetnarnice v Poli so ga tudi obesili.

Prvi potop podmornice.

Še predno je končal nesrečni ogleduh na vešalih, je doživela italijanska podmornica nadaljnjo usodo. Koj so začeli Avstrijci s pomočjo ladij in čolnov se truditi, da bi prepeljali podmornico v Polo, kjer bi jo bili zopet popravili. Odplavljenje čolna se je posrečilo primeroma hitro. Avstrijska mornarica je vlekla italijanskega ujetnika med dvema ladjama proti Poli. Eno uro je šla vožnja po sreči. Naenkrat pa se je privezani Italijan izmuznil z verig in se je potopil v globočino 70 m. Na tak zopetni dvig, ki bi bil trajal več tednov, med vojno ni bilo niti misliti.

Žalostna in smešna usoda.

Zgodovina »Giacinte Pollina«, ki se je ponudil Avstrijcem pri otoku Galila, kakor bi jim ga bil kedo prinesel na krožniku, pa se jim je hitro izmuznil v globočino, je spremljana od žalostne in smešne usode. Žalostno je bilo to, da je zalotila italijanska podmornica avstrijsko dvigalno ladjo »Magnet«, na povratku od dviganja italijanskega ujetnika in jo torpedirala. »Magnet« sicer ni bil toliko poškodovan, da bi se bil potopil, pač pa je ubil torpedo 11 mož posadke in 7 jih je pa ranil.

Drugi dan po torpediranju se je javil poveljnik dvigalnih del pri admiralu — Slovencu Hausu in mu je javil smolo s potopom zajete italijanske podmornice in s srečanjem z drugo sovražno podmornico. Ko je končal fregatni kapitan svoje poročilo, ga je vprašal admiral:

»Kedo je po vašem mnenju kriv celoga neuspeha?«

»Gotovo jaz, ekselencija,« se je glasil odgovor. Haus pa je rekel: »Ne, gospod

fregatni kapitan, vi niste krivec, ampak jaz, ker sem baš vas poslal.«

Italijanski neuspeh.

Od popisanih dogodkov je minulo 15 let. V tej dobi je imel »Giacinto Pullino« dovolj časa, da se je nemoteno odpočil v toliki globočini. V novejšem času je bilo šele čitati o nameravanih, započetih, da celo posrečenih dvigalnih poskusih od strani italijanske mornarice. Italijani so dvignili pogreznjeno podmornico, ne da bi rešili njeno vrednost, ampak, da bi pokazali svoj ugled na zunaj. Dvigalni stroški so daleč presegali vrednost podmornice, ki je zastarela za današnje čase in bila povrh še 15 let na dnu 70 m globokega morja. »Giacinto Pullino« bi naj bila posebna muzejska znamenitost. Dvigalna dela so se po dolgem trudu posrečila in podmornica je bila prepeljana privezana ob dve drugi ladji v luko Pole. Lepega dne pa so se utrgale verige in nesrečni »Giacinto Pullino« se je zopet potopil, a tokrat le 5 m globoko. Italijani bodo čoln vsekako ponovno dvignili, a »Giacinto Pullino« kaže očividni strah pred vsem, kar je nad vodo, in porabi vsako priliko, da izgine v morske globine.

*

Kapla. Čudila se je letos sv. Katarina tu na Kapli: gledala je s svojega vzvišenega mesta prizore, ki se na Kapli že dolgo ali pa še sploh nikdar niso dogajali. Videla je stati pred oltarjem Gospodovim naslednika apostolov, škofa dr. Tomažiča ob priliki sv. birme, pozdravljala je novomašnika g. Jakoba Vraberja, ko je dne 26. julija prvič pristopil k oltarju, da

Pri železnih težkočah, zgagi, zmanjšanjem občutku za tek, zapeki, pritisku na jetra, tesnobi, tresenju udov, zaspanosti povzroči kozarec Franz Josefove grenčice takojšnje poživljanje zastale prebave. Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel slave »Franz Josefovo« vodo kot važen pripomoček proti grizi, kakor tudi železnim obolenjem, ki nastopajo v zvezi z mrzlico. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

opravi presv. daritev, in zopet se je čudila sv. Katarina nad prizorom, ki se je dogajal dne 30. avgusta: slovesno in dostojanstveno je opravljal presv. daritev mož, ki je nekdanji pri istem oltarju opravil prvo sv. mašo, ki je pa danes drugi dostojanstvenik lavantinske škofije: stolni dekan mariborski, mil. g. dr. Maks Vraber je obhajal 30letnico mašništva. Visoki dostojanstvenik ljubi svoj rodni kraj, nebroj zaslug si je že stekel za njega, vedno se ga je spominjal. Tudi ob 30letnici svojega mašništva ga ni pozabil. Zavedajo se tega njegovi rojaki in ponosni so na to. Da bi pa temu svojemu notranjemu doživetju dali tudi zunanji izraz, so mu ob priliki njegovega jubileja na predlog g. župana Štrablega izročili častno diplomu, ki priča, da je g. jubilar postal častni občan občine Kapla. G. jubilaru k njegovemu odlikovanju iskreno častita vsa širna lavantinska škofija in mu želi zdravja, da bi zamogel še dolgo vršiti svoje ne baš lahke posle in obhajati še zlati in biserni jubilej. Še na mnoga leta!

Marenberg. Krasna razgledna točka je Sv. Pankracij na Radelju, lep in obsežen je razgled od tukaj. Najlepše ga je pač označil letos meseca julija Ribničan s Pohorja, ki je s solzami v očeh dejal: »Star sem 47 let, nikoli še nisem bil tukaj, a nisem vedel, da je tako lepo tu.« Lepo je tudi pri Sv. Treh kraljih nad Marenbergom, a najlepši razgled je na Kapu narjevem vrhu na Radelju — morska višina 1049 m. Med svetovno vojno je imela tukaj avstrijska vojaška uprava razgledni in obrambni stolp proti italijanskim zrakoplovom, sedaj pa stavita na istem mestu jugoslovanska in avstrijska vojaška uprava skupno nov trigonometri ali razgledni stolp, ki bo dostopen ne samo vojakom, temveč tudi številnim izletnikom in letoviščarjem. Od naše uprave je pri gradbi uslužben podpolkovnik Slovenec in nekaj moštva, od avstrijske so inženjerji.

Kamnica. Ljudje se pri nas povprašujejo, zakaj se je v zadnjih letih dopustilo preimenovanje našega staroznanega gorovja »Kozjak« v »Kobansko« in njegovega prebivalstva v »Kobance?« Nam je o tej zadevi samo znano, da je se temi novopečenimi imeni baje prvič nastopil g. profesor Franjo Baš v mariborskem »Časopisu za zgodovino in narodopisje« l. 1928 v članku »Kobanski hram«, in da so pozneje člani društva »Meja« to ime še tu in tam rabili v »Večerniku Jutra«. G. Baš piše v »Časopisu« tole: »V geografiji skupnega imena za vso to ozemlje nimamo in ga tudi domačini nočejo poznati. Pač pa uporabljajo južni sosede tega ozemlja, Pohorci, za ves svet sever-

no od Drave — šaljivo — ime Kobansko, prebivalci Golice, Remšnika in Kozjaka pa istotako enotno nazivajo »Kobance«. Kako pride to novo ime v slovenski zgodovinski časopis, kateri bi imel pred vsem ščititi staroslovensko ime »Kozjak«, tega ne razumemo, in to še vse manj, če je to ime »šaljivo« ali zlorabljeno celo »žaljivo«? Ako nas pa Pohorci res porogljivo imenujejo kot »Kobance«, česar doslej sploh nismo vedeli, potem pa to naj ostane njihova domača zabava, ne spada to pa v resen zgodovinski časopis, in bi bila tu strožja ocena »Časopisu« doposlanih člankov zelo na mestu! Ker je pa mogoče, da Pohorci sploh ne vedo, kaj pomeni pri naših hrvaških sosedih beseda »koban«, pa jim to tukaj povemo: »Nesrečneži!« Prosimo, da nas javni uradi ščitijo pred takimi »znanstvenimi« šalami, ker te zelo škodujejo tudi napredku tujskega prometa, kajti v krajino »nesrečnežev« se brez potrebe nihče ne poda! — Kamničan.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Užaljeni smo šmarješki fantje, ker ste nas izpustili s svojem poročilu o »Fantovskem taboru na Gorci pri Sv. Petru« v zadnji številki »Slovenskega Gospodarja«. Saj bi ne bilo nič iz tega, pa župljani nam pravijo: »Vidite, nič vas nimajo v računu. Siromaki.« Na taboru pa nas je bilo okrog 20. Ne želimo nikakega zadoščenja, ali težko nam pa vseeno je. — Šmarješki fantje.

Opomba uredništva. Vrljih šmarjeških fantov nikakor nismo prezrili nalašč. Poročilo o šentpeterskem taboru je bilo posneto v zadnjem hipu po »Slovincu« in pri takih prilikah lahko izpade kako ime. Fantje brez zamere in prav, da ste nas opomnili na nedostatek.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V nedeljo dne 23. avgusta se je v cerkvi Sv. Treh kraljev izvršila zlata poroka Jakoba Kukovec, kmeta v Oseku, in njegove žene Marije. Številni gostje so se pripeljali na krasno okinčanih vozovih. Zlata ženin je star 74 let, zlata nevesta pa 66 let, ker se je poročila že kot 16letna mladenka. Od 10 otrok še jih živi 8. Naj še dočakata biserno poroko! — V torek dne 1. septembra so obhajali z našim domačim dušnim pastirjem njegovi sošolci 35letnico duhovniškega delovanja. Prišli so duhovni svetnik J. Rožman, župnik v Zavodnjem, duhovni svetnik Fr. Schreiner, župnik v Št. Ilju pri Velenju, in Janez Lorbek, župnik v Olimjem. Zadržana sta bila naš voditelj dr. Anton Korošec in g. Maks Ocvirk, župnik pri Sv. Andražu nad Polzelo. Od 18 novoposvečencev leta 1896 jih je torej živih še samo 6. Krasno pridigo je imel ob enem s slovesno sv. mašo duh. svetnik Schreiner, svetnik Rožman pa je maševal za pokojne tovariše, profesorje in škofa posvetitelja. Naj bi še srečno dočakali zlato sv. mašo! — Na novi cesti Sv. Benedikt—Lomaneče bo v kratkem dovršen most čez Ščavnico in povodnji most, gradita pa se tudi mosta čez ihovski potok. Letos se še cesta ne bo tlakala, ker je Mura odnesla kamenje, ki se je mislilo porabiti za tlakanje. Prišli pa bodo v poštev vsi bližnji kamnolomi. Iskreno želimo, da bi se tlakanje izvršilo drugo leto, ker nujno rabimo to cesto.

Sv. Primož na Pohorju. Pred nedavnim časom se je ubil pri po domače Ledineku zvest hlapec Janez Lorenci. Padel je z visokega petra na pod in si strl lobanjo. — Te dni nas je zapustil g. Ivan Murovec, dosedanji naš šolski upravitelj. Je premeščen v Nomenj v Bohinju, bližje svoji ožji domovini, solnčni Goriški. Bil je zelo vesten šolnik in izvrsten vzgojitelj. Na naši enorazrednici s 4 oddelki in 60 otroci je učiteljska služba težka. G. Murovec je dosegel kljub temu lepe uspehe. Ka-

kor nekda g. Petrača tudi njega ohranimo v dobrem spominu!

Gornja Radgona. Teden za tednom se odpošiljajo od nas celi vagoni goveje živine na Dunaj ali v Trst. Širša javnost izve malo o tem prometu, govori se samo to, da prekupci, oziroma trgovci, silno malo dajajo za blago, najboljši mladi voli in biki k večjemu po 4½ Din 1 kg. Če se plačuje v Ljubljani za enako blago 6—7 Din, bi menda tudi pri nas taka cena ne bila nemogoča, če bi se kmetje med seboj malo pogovorili. Kaj pomaga jamrati — za en golaž moram dati 2—3 kg mesa — če pa nihče razen tebe in prekupca ne ve, kako se ti je plačala živina! Imamo povsod kmetske zveze, imamo svoje zaupnike, ki bodo radi zbirali in objavljali take zanimive številke, ki se mogoče ne bodo dopadle že vemo, katerim, pač pa bodo pokazale že itak popolnoma izžetemu posestniku, da bi mu ne bilo treba svojega blaga na pol zastonj oddajati, ker so vsepovsod boljše cene, kakor pri nas. Za par volov n. pr. dobi naš kmet, ako so tehtali 1000 kg, k večjemu 4500 Din. Na Dunaju dobi prekupec zanje najmanj 10 do 12 tisoč Din, odštevši stroške nakladanja in pošiljatve. Kmet, ki se je mučil z živino več let, dobi končno za svoje blago manj kakor neki človek, ki je slučajno dobavitelj blaga za inozemski trg. Najlepše pri vsem tem je pa še to, da se ne najde nikjer človeka, ki bi se zavzel za ubogega posestnika, ki mora trdo delati, pa ne zase, temveč za druge, sam pa še nima sredstev za najnujnejše potrebe. In če končno zapoje boben, ki požene ubogega zemljaka po svetu, se bodo samo veselili tisti, ki imajo denar in ki ne znajo mešetariti samo z živino, temveč tudi s parcelami. Zlasti nemški kapital škili z ostrim, grabežljivim pogledom na našo stran in si je že ugrabil neverjetno mnogo posesti. Namesto da bi vsi sloji in merodajni krogi čimbolj olajševali gospodarsko stanje kmeta in malega posestnika, pa z žalostjo in strahom opazujemo, da se je vse zarotilo in zaklelo proti njemu, da ga čimprej uniči. Če pa pade kmet, ki je steber in sicer pglavitni steber države. Kuj potem?

Čadram. V nedeljo, 30. avgusta, smo imeli znamenito slavlje. Naša Ljudska posojilnica je slavila 30letnico svojega obstoja in delovanja. Ta jubilej je posojilnica sama proslavila s tem, da je na svojo hišo dala nadzidati eno nadstropje, kojega prostore je poklonila v prid župljanom in cerkvi. Mi smo pa to znamenito 30letnico svečano obhajali zadnjo nedeljo v avgustu. Najpoprej je bila blagoslovitev nove zgradbe. Izvršil jo je domači vlč. g. župnik F. Hohnjec. V dvorani je potem bila prireditev z izbranim sporedom, kojega točke so proizvajali člani našega vrlega Prosvetnega društva. G. župnik Hohnjec je v poljudnih in jedrnatih besedah orisal z glavnimi potezami zgodovino Ljudske posojilnice od njenega početka do sedanje dobe ter pojasnil njeno plodonosno delovanje v dobrobit ljudstva. Naša posojilnica stoji na krepkih nogah, se razvija in napreduje od dneva do dneva ter uživa vsled svojega nadtridesetletnega delovanja splošno zupanje. Pevske točke sporeda je proizvajal novi moški pevski zbor, ki je za svoje petje žel občudovanje in odobravanje. Člani Prosvetnega društva so izvrstno proizvajali igro »Utopljenca«, ki je vzbudila med gledalci prav dobro razpoloženje. Srečolov z bogatimi dobitki je mnogoteremu dal priliko dokazati, da zna srečo vloviti. Na naši nedeljski prireditvi je bilo toliko udeležencev, kakor nikdar prej. Veliko jih je moralo oditi, ker niso dobili pro-

stora v dvorani. S tem so naši in tudi sosedni župljani dokazali, kako znajo ceniti delovanje naših organizacij, gospodarskih in prosvetnih, ki so vzrastle iz ljudstva ter delajo za njegov blagor.

Oplotnica-Čadram. Zares lepa je bila nedelja dne 30. avgusta v prijaznem Čadramu. Goste gruče občinstva so se zbirale v naš lepo ozaljšan dom Kat. prosvetnega društva že v prvih popoldanskih urah. Vršila se je namreč blagoslovitev novopozidane posojilniške stavbe, združena s prireditvijo Kat. prosvetnega društva. Ob 3. uri je domači g. župnik izvršil blagoslovitev, nakar se je množica podala v dvorano Društvenega doma. Žal, da kljub zelo prostorni dvorani niso dobili vsi prostora. Prireditev je otvoril g. dr. Sevšek s kratkim, a zelo jedrnatim pozdravnim govorom. Nato je sledilo petje novoustanovljene moškega pevskega zbora, ki je s svojim prvim nastopom pokazal še mnogo nade v bodočnost. Tretja točka je sledila imenitna šaloigra »Utopljenca«, pri kateri so nekateri diletanti pokazali lepo zmožnost. Po igri se je vršil bogat srečolov, nato pa nad vse krasno obiskan družabni večer. Vsem prirediteljem gre zaslužena pohvala za vso skrb s pripravami, da je imelo občinstvo v našem prijaznem domu zopet enkrat dan poštene zabave in neskaljjenega veselja.

Braslovče. V soboto dne 29. avgusta je umrla Marija Plaskan, po domače Plaskanova mama. Bila je krščanska mati, usmiljena do revežev, nobeden ni zapustil njene hiše brez daru. Vzrok smrti je bila ljubezen do hčere, kateri je stregla v boleznih, tako da si je sama nakopala bolezen, kateri je podlegla. Blag ji spomin, preostalim naše iskreno sožalje! V nedeljo dne 30. avgusta, ob pol dveh zjutraj, je začel goret kozolec Čulka v Podvrhu, dve uri pozneje pa 500 metrov oddaljeni Korandov kozolec. Pri obeh kozolcih je bil ogenj podtaknjen. Na mesto požara so prišle požarne brambre: Kamence, Glinje, Braslovče, Gomilsko in Grajska vas.

Zakel—Gomilsko. V torek dopoldne smo pospremili na zadnji poti Franceta Vasleta, po domače Hrovatovega strica iz Zakla. Dolgi sprevod, ki se je razvil iz vasi proti Gomilskemu, je pokazal, kako je bil rajni priljubljen in spoštovan pri ljudeh. Ob odprtem grobu se je poslovil od dragega Franceta s solzami v obeh domači gospod župnik v ginljivih besedah. Peveci pa so mu zapeli žalostinki: »Vigred« in Blagor mu«. Pokojnik je bil vzoren krščanski mož, ki se je vedno in povsod zavzemal za dobro in pravično stvar. Kakor je bil vesten v izpolnjevanju verskih dolžnosti, prav tako je bil skrben in odličen družinski oče in napreden gospodar. V življenju je večkrat poromal na Brezje, kjer je pri Mariji Pomočnici našel tolažbo v težkih dneh svojega življenja. Tudi letos, čeprav se je počutil malo oslavljenega, se je ob priliki velikega romarskega shoda vseeno podal na Brezje, kakor da bi slutil, da je to zadnja božja pot v življenju. In res, ko se je vrnil domov, se je njegovo zdravstveno stanje dnevno slabšalo, dokler ni v nedeljo zjutraj zatisnil svojih trudnih oči za vedno. Bilo mu je 68 let. Gospod mu bodi dober plačnik! Pasletovi družini pa, ki bo težko prebolela izgubo najboljšega družinskega očeta, naše globoko sožalje!

Vojnik. Žrebanje velike efektne loterije je moral odbor tukajšnje kmetijske podružnice vsled nepričakovanih ovir preložiti na 8. decembra 1931. Vsem razpečevalcem se izreka iskrena zahvala s prošnjo, da vsak, ki prejme naše srečke, skuša iste čimprej razprodati,

Vrednost dobitkov znaša nad 40.000 Din, zato bo marsikdo dobil lep in koristen predmet skoro zastoj. Ta dan pa se bo vršilo žrebanje nepreklicno. Nakup srečk toplo priporočamo.

Škale. V nedeljo dne 13. septembra, ob 10. uri dopoldne, bo prevz. knezoškof dr. Andr. Karlin slovesno posvetil veliki zvon župnijske cerkve v Škalah. Zvon je razstavljen na velesejmu v Ljubljani.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Dne 3. t. m. je umrla tukaj v Rogaški Slatini gospa M. Migličeva. Zanimivo je, da je umrla ravno za obletnico smrti svojega soproga inž. g. Ludvika Migliča. Žalovala je sicer pokojnica za svojim sprogom, dokler se nista snidla nad zvezdami. Minuli teden pa smo položili k večnemu počitku posestnico Ano Krumpak iz Terzišča. Stara je bila 82 let. Bila je vedno zvesta članica Marijine družbe in III. reda. Kljub svoji starosti je še vedno ob toplih poletnih dneh skoro vsak dan prišla k sv. maši, kaj rada je tudi pristopala pogosto k mizi Gospodovi. Naj tam gori pri Mariji in Jezusu, katera je celo svoje življenje iskreno častila, uživa zaslužno plačilo!

Sv. Ema. Pristava je bila v nedeljo dne 30. avgusta slovesno razpoložena. Naši vrli gasilci so blagoslovljali svojo novo motorno brizgalno. Tega uspeha smo se vsi veselili, pa smo nanj tudi ponosni, saj so redka društva, ki bi se mogla že pred potekom enega leta svojega obstanka ponášati s takim uspehom. Izredno smo veselili tega napredka tudi zato, ker pri nas do sedaj ni mogla še nobena organizacija razviti svoje delavnosti. Upamo, da bo prostovoljno gasilno društvo zaneslo tudi med našo mladino organizatoričnega duha ter upoštevajoč dosedanjo delavnost gasilcev pričakujemo, da si bodo skoro postavili svoj dom in svojo knjižnico. Tega dvojeva nam silno manjka. Gasilci, le korajžno naprej, župljani od vas veliko pričakujemo. Brizgalno je blagoslovil domači župnik vlč. g. Josip Plepelec. Imel je po blagoslovitvi lep nagovor, iz njega je dihala žalost nad bedami in zablodami človeške družbe pa tudi vera v izboljšanje vseh razmer, ako bodo ljudje živeli po naukih Kristusove ljubezni in katoliškega stanovskega solidarizma. Blagoslovitvi je prisostvoval tudi župnik iz Zibike, obema čč. gospodoma iskrena zahvala. Došlo je tudi mnogo gasilcev iz Podčetrka, Mestinja in Polja, njihova prisotnost je prav izdatno povzdignila slovesno razpoloženje. Brizgalni so botrovale: Suppanz Amalija, Jurjec Rozalija, Debelak Marija, Otorpec Terezija, Verk Katarina, Hajnšek Jožefa, Josar Ana, Hajnšek Ana, Jeranko Marija ter Anderlič Marija; Strašek Marija in Hajnšek Ana pa sta se odzvali z darili. — Pristavljan.

Krško ob Savi. Vinske gorice v tukajšnji okolici, v kolikor jih ni pobila toča, prav lepo kažejo. Če nam Bog da toplo solnce še mesca septembra, bo pridelek prvovrsten. Seve imamo še precej lanske zaloge. Prav dobro nam je storila lansko leto Centralna vinarna v Ljubljani, ki je pod vodstvom svojega ravnatelja g. dr. Joža Basaja in poslovodje tukajšnjega rojaka g. Levičar Ivana s Ceste pokupila kar pet vagonov krškega cvička in ga tudi že odprodala. Želimo, da se gospoda kakor tudi še drugi odjemalci prav tako oglasijo tudi letošnje jesen ter pomagajo našemu vinogradniku ob njegovi vinski rizi.

Sv. Lenart v Slov. gor. Morilec Julijane Herič v Gačniku je leta 1899 v Spodnji Polskavi rojeni Štefan Falež, katerega zasledujejo avstrijski orožniki.

Ruše. Pogorela je posestniku Bajgotu domačija na Glazuhi.

Ljutomer. Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljutomeru naznani vsem svojim članom in prijateljem sadjarstva, da nadaljuje podružnica svoj sadni obhod v nedeljo, dne 20. septembra v Babince in Noršince. Zbirališče pred hišo predsednika. Odhod v Babince ob 1. uri popoldne. Strokovno vodstvo prevzame zopet sreski kmetijski referent g. Žnidarič. Ker bo ta obhod zelo poučljiv, kakor prejšnji, pričakuje odbor, da se udeležite v obilnem številu.

Trbovlje. Miljon dinarjev so vrgli proč pri zidanju šole v Hrastniku, kateri znesek mora plačati trboveljska občina. Prostor za šolo so kupili od Roša po 45 Din za m² in že začeli z delom, pa se je pokazalo, da je stavbišče neprimerno za tako veliko stavbo, ki naj bi veljala štiri milijone. To jim je že prej povedal strokovnjak v takih zadevah, pa ga niso poslušali. Vsi izdatki za novo šolo že znašajo nad en milijon dinarjev in zdaj je vse to proč vržen denar, kar se dvakrat hudo občuti v tej gospodarski krizi. — Električno napeljavajo iz Trbovelj v kmetško okolico Knezdola in Planinske vasi, da bo do zime že svetila in gnala motorje. Prihodnjo nedeljo, dne 13. septembra, bo v Društvenem domu ob pol osmih zjutraj pravno predavanje, kako se pravilno napravi oporoka in kedaj se sme zemlja razlastiti; ker je potrebno, da je o takih stvareh vsak poučen; pridite vsi k predavanju.

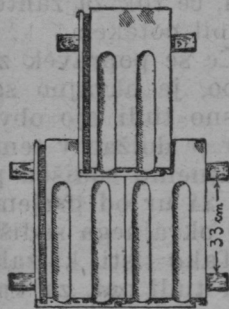
MALA OZNANILA

Viničarja-majerja sprejemem, ki ima pojma o živinoreji, sadjarstvu in vinogradništvu. Reflektiram na družino do 5 dobrih moči. Biti mora vesten, marljiv in pošten, z dobri mi izpričevali: Ivan Preac, Zg. Breg št. 31 pri Ptuj. 1363

Novo hišo z lepim vrtom prodam v Mariboru, Vrtna ulica 14. 1352

Tolažnik človeštva.

V neki družbi govore o solzah veselja in o solzah žalosti. Pa je eden dejal: »Že 20 let brišem solze žalostnih.« — »Že 20 let? Saj niste duhovnik!« oporeka sosed. — »A, seveda ne, pač pa tovarnar žepnih robcev.«

Vajenec se sprejme. Pismene ponudbe na Viktor Podlesek, krojaštvo, Pobrežje pri Mariboru, Zrkovška cesta 32. 1361

Za okrog 100 polovnjakov sodi od 3 do 25 hl na prodaj, stari, dobro ohranjeni in novo popravljani, za vino in mošt. Istotam kompletni sadni mlin s kameni za motor ali za ročni pogon na prodaj. Skerbinek, veleposestnik, Sv. Jurij na Pesnici. 1355

Podpisana preklicujeva vse, kar sva govorila o Drozg Francu v Jurškem dolu, ker je vse neresnično. Verbošt Filip in Cecilija, Partinje. 1353

V soboto dne 12. t. m. licitacija v Mariboru, na Glavnem trgu, ob 9. uri dopoldne: pohištva, perila, obleke, čevljev, posode ter konjske opreme. 1357

Prodam posestvo 12 oralov, vsa poslopja so novo zidana. Šegula Jožef, Žikarce 75, Sv. Barbara pri Mariboru. 1349

Sprejemem takoj vajenca s hrano in stanovanjem v hiši. Miroslav Novak, krojaški mojster, Šmarje pri Jelšah. 1356

Novozidana hiša pri Mariborskem otoku se prodaja. 1359

Prodam večjo množino vinskih uporabljanih sodov različne velikosti po ugodni ceni. — Nekrep Alojz, Maribor, Vetrinjska 4. 1360

Nova hiša za prodati v Razvanju pri Mariboru. Lopič, Nova vas, Spodnja Radvanjska cesta št. 3. 1362

Na drobno! Na debelo!
Sadne mline — razne kotle brzoparilnike (Alfe), pluge in njih dele, štedilnike od najpriprostejših do najfinejših, in razne druge potrebščine. Ima stalno in v veliki izbiri na zalogi trgovina z železom **Anton Brenčič, Ptuj.** 1350
Znižane cene! Točna postrežba!

Opekarna 1346

F. P. Vidic & Komp.

v Janževcih pri Sv. Urbanu (Ptuj) Slov. gor., nudi v poljubnih množinah prvovrstno blago: a) enojno »zarebane strešnike, b) dvojno »zarebane strešnike« Prekrivače.

Strešnik se lahko pribije ali priveže na letvico tako, da je streha proti vsakemu viharju in nevihti zavarovana. Pravilno žgano gosto blago, prezimi dobro in se ne lušči. Doseže se izredno zaprto streho in gost strešni krov. Na željo pošljemo vzorce in ponudbo.

Najugodnejše cene

za šolske knjige in vse šolske potrebščine

Tiskarna sv. Cirila

Koroška c. 5, Aleksandrova c. 6 in Valvazorjeva ul. 36

Pripravite se na volitve!

Zakon o volilnih imenikih.

Nj. Vel. kralj je na predlog notranjega ministra in predsednika ministrskega sveta predpisal in proglasil zakon o volilnih imenikih.

Volilni imeniki, po katerih se vrše volitve za narodno skupščino, so stalni. Kadar stopi ta zakon v veljavo, so občinski odbori (občinski uradi) dolžni v roku 10 dni sestaviti prvi stalni volilni imenik, pri čemer jim bo služil za osnovo volilni imenik, po katerem so se izvršile volitve v narodno skupščino dne 11. septembra 1927. Nato ga morajo v roku nadaljnjih 24 ur predložiti v dveh originalnih izvodih pristojnemu sreskemu sodišču v potrditev. V tistih krajih, kjer ni sreskih sodišč, se pošlje pristojnemu okrožnemu sodišču v potrditev.

V stalne volilne imenike se vpišejo po uradni dolžnosti vsi, ki imajo volilno pravico, če bivajo najmanj 6 mesecev v dotični občini. Poslednje ne velja za državne nameščence. Državni in javni samoupravni nameščenci se vpišejo v volilne imenike tiste občine, kjer so v službi.

Sreska odnosno okrožna sodišča bodo v roku dveh dni imenik potrdila in en izvod spravila v svoj arhiv, drugega pa vrnila občinskemu odboru. Če volilni imenik ne bi bil dostavljen v zakoniti obliki, ga bo sresko, odnosno okrožno sodišče prej vrnilo občini, da ga ona v roku dveh dni uredi po zakonitih predpisih.

Volilne imenike naj občine takoj začno pripravljati.

Tiskovine, ki jih ministrstvo predpiše, se ne poznajo.

Občine so dolžne imeti tudi abecedni imenik vseh volilcev vkup in po voliščih.

Volilna pravica.

Volilno pravico ima vsak moški državljani po rojstvu ali priroju, ki je izpolnil 21. leto življenja.

Aktivni častniki, podčastniki in vojniki pod zastavo ne morejo vršiti volilno pravico in tudi ne morejo biti izvoljeni.

Začasno izgubi volilno pravico: 1. kdor je obsojen na robijo ali zapor delj kakor eno leto dni, dokler se ne vrne v pravo; 2. kdor j obsojene na izgubo državljanskih pravic, za dobo, dokler ta kazen traja; 3. kdor je pred stečajem; 4. kdor je pod varuštvo; 5. kdor je pred sodiščem izgubil volilno pravico zaradi volilnih prestopkov.

Vpogled v volilni imenik.

Tako potrjeni volilni imenik bo stalno razstavljen v občinskem, sreskem in okrožnem sodišču in vsakdo ima pravico volilni imenik pregledati, prepisati, objaviti in tiskati ter bodisi za sebe ali za koga drugega zahtevati njegove popravke.

Da je volilni imenik dan v vpogled prebivalstvu, mora občinski odbor raz-

glasiti isti dan, ko se to stori. Ta razglas se v mestih in mestecih (trgih) izvrši s pismeno objavo, prilepljeno v občinskih prostorih in po ulicah, v kmetijskih občinah pa še na način, ki je v teh občinah v navadi. V tem razglasu mora biti izrecno povedano, da bodo pri volitvah smeli glasovati samo tisti, ki so vpisani v imeniku.

Popravek imenika.

Popravek volilnega imenika se zahteva neposredno pismeno ali ustmeno od občinskega odbora ali okrajnega sodišča, vendar od okrajnega sodišča samo pismeno.

Z zahtevo po popravku je treba predložiti dokazila. Za dokazila služijo lahko samo veljavni javni dokumenti. Če osebe, ki zahtevajo popravek, zahtevajo, da se jim o tem izda potrdilo, je sodišče dolžno to takoj storiti.

O vsaki zahtevi po popravku volilnega imenika mora občinski odbor sprejeti sklep v roku 5 dni. Če se to zahteva s katerega drugega sodišča, ga izroči tudi le-temu uradno v istem roku. Izročitev sklepa se izvrši prizadetim osebam s pismenim potrdilom sprejema, nepismenim osebam pa pred dvema pričama.

Tisti, ki so bili odbiti, ker zahtevi niso priložili dokazil, kakršna zahteva čl. 10 tega zakona, lahko ponovno zahtevajo popravek s priloženimi dokazili, če rok za zahtevo po popravku ne bi bil potekel.

Če se popravek zahteva za drugo osebo, je okrajno sodišče dolžno, istočasno tudi njo obvestiti. Občinski odbor je dolžan v tem primeru poslati okrajnemu sodišču potrebne akte v roku 24 ur od prejema zahteve (odgovora) okrajnega sodišča, ki to zahteva.

Tako tisti, ki zahteva popravek, kakor tudi oni, za katerega se je popravek zahteval, imata pravico pritožiti se pristojnemu okrajnemu sodišču v roku treh dni po prejemu sklepa.

Pri zahtevah popravila volilnih imenikov se ne bodo pobirale nobene takse, kakor tudi ne za delo, akte in potrdila o izvlečkih iz cerkvenih knjig, overovljenje potrdil itd., ki so potrebna kot dokazila za to zahtevo. Na takih potrdilih bo označeno, v kako svrhu so izdana, ker se ne bodo mogla porabiti kot dokazila v druge svrhe brez taks. Oblastva so dolžna izdati v 24 urah potrdila, ki se zahtevajo v svrhu popravil volilnih imenikov.

Ko bo objavljen ukaz o volitvah narodnih poslancev, se morejo popravila zahtevati še 15 dni po dnevu objave ukaza. Pozneje zahtevana popravila ne vplivajo na sestavo volilnih imenikov, na podlagi katerih se bodo vršile že razpisane volitve.

Za prve volitve, ki se sedaj naprej vršijo, pa se bodo mogla popravila zahtevati **samo tri dni!**

Imeniki morajo biti natančni!

Kdor o priliki popravljanja volilnih

imenikov, kakor je predvideno v čl. 1 tega zakona, vpiše v imenik kako osebo ali jo črta iz imenika v nasprotju z označenim načinom, bo kaznovan z zaporom od treh mesecev do dveh let. Če število tako vpisanih ali zbrisanih oseb znaša več kot 10 za vsako volišče, bo dotičnik kaznovan z zaporom do 5 let.

Kdor o priliki popravljanja imenikov hote izpusti osebe, ki jih je po uradni dolžnosti dolžan vpisati, se kaznuje z zaporom do treh mesecev ali z denarno kaznijo do 3000 Din. Isto velja, če ne izbriše oseb, ki so umrle ali pa so izgubile volilno pravico.

Da ne bo pozneje popravkov volilnih imenikov, naj že danes pazijo župani in vsi merodajni krogi, da bodo imeniki takoj in natančno sestavljeni.

Navodila, ki bi morda še bila potrebna, in jih bodo naši čitatelji in naročniki potrebovali, jih bomo pravočasno objavili.

Novišk.

Pričetek zasedanja Zveze narodov. Dne 7. septembra je bila otvorjena seja Zveze narodov v Ženevi. Za predsednika je bil izvoljen rumunski poslanik v Londonu Titulescu.

Podmornica »Nautilus« se nahaja na povratku iz severnih krajev proti Spitzbergom, ker ni mogla nadaljevati poti proti tečaju.

Požigalec. Na Trnavi pri Gomilskem je pogorelo leseno gospodarsko poslopje, polno sena, ki je bilo last posestnika Vinka Drča. V tem slučaju je opravil svoj posel — požigalec!

Požar v Medvodah na Kranjskem. Blizu Medvod je Bergantova tovarna za firnež in laneno olje. V kuhinji se je dne 7. septembra nenadoma vnel firnež, ki je vzplamtel s strašno silo. V skladišču so začeli goreti polni sodi firneža. Gasilci so oteli tovarno.

Alkohol vzrok smrti. 20letni Pintarič iz Črnc se je podal kosit. Pri delu se je preveč napil, da je obnemogel in zaspal. Ko se je prebudil iz spanja, se je hotel ohladiti v Muri, a je padel s koso vred v vodo in utonil. V Melincih so ga potegnili mrtvega iz Mure.

Ponesrečen rudar. Na separaciji v Trbovljah je prišlo pri premikalniku vagonov delavca Jerneja Juvana in mu zdrobilo nogo. V bolnici so odrezali reževo nogo nad stopalom.

S hruške ja padla dne 5. septembra 43letna posestnica Frančiška Einsiedler v Trnovljah pri Celju in obležala s prebito lobanjo in umrla.

Neki trgovec je nenadno umrl. Njegov knjigovodja je našel naslednji dan dan v pisarni pismo, katero je trgovec pisal, pa ne končal. Zato ga je v imenu trgovca podpisal in dodal: »Ko sem do tu napisal, sem nenadoma umrl.«

H. C. HANSON

Trate pri Mariji Snežni na Velki, okraj Sveti Lenart v Slovenskih goricah.

menjalnica vsakovrstnega zrnja. Prvovrstni mlinski izdelki, točna postrežba, najnižje dnevne cene brez vsake konkurence. Pridite, poglejte, naročitel 3

Fran Strupi, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevzema vsakršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba. 2

Na drobno!

Na debelo!

ZAHVALA.

Ob prebriski izgubi naše mame, žene, hčere, sestre, tete in svakinje

Terezike Kropivšek roj. Trstenjak

se iskreno zahvaljujemo čč. šentjurski duhovščini in bogoslovcema gg. Pepelnak in Zličar za častno spremstvo na zadnji poti, gg. zdravnikom dr. Svetina, dr. Mogilnički in dr. Hočevar, ki so se požrtvovalno trudili zanjo v težki bolezni, gospej Smola za samaritansko pomoč, vsem nameščencem kmet. šole in rodbinam nameščencev, ki so rajni v bolezni in težko udarjeni rodbini sočutno pomagali, g. ravnatelju inž. Petkovšku za tolažilen poslovilen govor, Sokolu in pevskeemu zboru Sokola za bratsko spremstvo in slovo, vsem, ki so darovali vence in cvetje, vsem, ki so spremili nepozabno na zadnji poti v častnem številu, vsem, ki so nam izrazili sožalje in imajo z nami sočutje. 1351

Sv. Jurij, Hum, Maribor. dne 11. avg. 1931.

Rodbine: Kropivšek, Trstenjak, Špendija, Janžič, Ivanuša, Jan.

Prodaj hišo z gospodarskim poslopjem, sado-, vino- in zelenjavonosnim vrtom in tri orale njive. Rače pri Mariboru, št. 150. 1348

Hiša, dvojno stanovanje, vrt, vodnjak, pol ure iz Maribora se takoj proda. Naslov v upravi. 1345

Ivan Kacin, tovarna harmonijev in cerkvenih orgel v Ljubljani, Tabor 6, sprejema popravila cerkvenih orgel in uglašenje po ugodnih cenah. Harmonije izdeluje od 250 Din naprej. Petletna garancija. Zahtevajte cenike. Oddaja tudi na obroke! 1156

Zahvala. Za milostno podporo po umrli gospej Mariji Irgolič od podpornega društva Zadružne samopomoči v Mariboru, se tem potom najlepše zahvaljujem in priporočam to neprecenljivo društvo vsakomur. Sv. Trojica, Slov. gor., dne 3. septembra 1931. Ida Rojko. 1344

500 Din tedensko plačamo vzgovornim osebam s številnimi poznanstvi. Perssons, Ljubljana, poštni predal 307. Znamko za odgovor. 1242

Viničarja, 5 delavskih moči, več novih nasadov, mirnega značaja, sprejme oskrbništvu Burgmeierhof, Krčevina pri Mariboru. 1324

Inserirajte!

Suknje in obleke

kupite dobro in poceni v tovarni oblek

Stermeki, Celje

št. 24

IZ TOVARNE DIREKTI
NA TELO
TO JE POCENI, NAJ
VSI VEDO

Novi, veliki, ilustrirani cenik in vzorci za-

stonj!

Širite „Slov. Gospodarja“!

Majerja in viničarja z več močmi rabi A. Mišič, Jarenina. 1339

Sprejmeta se dva dijaka na stanovanje in hrano. Burgmajerhof, Tomšičeva št. 2. 1340

Enostanovanjska hiša z vrtom po ceni na prodaj. Pobrežje, Tezenska 13, Maribor. 1335

Zavetišče sv. Jožefa v Ljubljani ima na prodaj 1 železni cisternski voz za prevažanje plinskega olja. Voz je zelo praktičen za elektrarne ter sploh za podjetja, ki se bavijo z razpečavanjem oljnatih produktov. Voz si lahko cenjeni interesi tu vsak čas ogledajo, kjer se izve tudi cena voza. 1289

Denar naložite najboljšo in najvarnejšo pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev. 1

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

193

Posestvo 26. oralov, nova hiša, se proda v Zg. Gorici 7, okraj Maribor. Več pove Štefan Čelofiga, Bresternica 36, Maribor. 1341

Radi opustitve zaloge prodajam samo še kratak čas čevljarke potrebščine, orodje in sedlarske otrebščine pod nakupno ceno. Nikdo naj ne zamudi te ugodne priložnosti. A. Ošlag, Maribor, Glavni trg 17. 1342

Zanesljiv mladenič se sprejme kot hlapec v trgovsko hišo. Opravljal bi lažja dela pri hiši in oskrboval 1 konja. Ponudbe na S. Geratič, trgovina, Sv. Lovrenc na Pohorju. 1333

Opeka zidna, strojna in ročna, strešna zarezna, bobrovc, žlebnjaki, vse priznane najboljše kvalitete, se dobi vedno po najnižji ceni pri »Ormoški pekarni v Ormožu«. 1334

Vajenec za kotlarstvo se takoj sprejme. Dobi tudi malo plačilo. Jakob Kos, kotlar, Maribor, Glavni trg 4. 1343

Imam na prodaj približno en oral zemlje (dve njivi) pripravno za stavbišče nove hiše, ker leži blizu dveh trgov in zraven avtoprometne ceste in pol ure proč od opekarne. Naslov v upravi. 1338

Starega moža (žensko), pošteno, pobožno ali sanmske dekletke, ki se noče možiti, brez svojcev in ki ima 8—10.000 Din premoženja vzamem takoj v hišo in v oskrbo do smrti. Naslov v upravi pod Bogoljubna rodbina. 1337

Ceno na prodaj vinski sod 517 litrov. Tudi se zamenja za dober sadjevec nekaj sodov po 300 litrov. Studenci, Aleksandrova c. 60. 1336

Umetni mlin, brezkonkurenčni, na električni in vodni pogon, dam radi družinskih razmer v najem. Ponudbe pod šifro »Mlin«, na upravo lista. 1354

Veliko izbiro vsakovrstnih pletenih oblek, jopic, vest, puloverjev itd. priporoča pletarna Vezjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17. Naročila po meri, kakor vsa popravila se izvršijo točno in poceni. 1311

Sodarskega pomočnika sprejme takoj Jožef Ogoreuc, sodar v Brežicah. 1302

Zamenjamo dobro vino za rezan les. Hohenger Viher, Maribor, Koroška cesta 53. 1271

Gospodinje prodajte takoj kuhano kravje maslo, ki ga kupuje po najvišji ceni trgovina F. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 1331

Sadjerejci, vinogradniki! Ne odlagajte z nabavo prvovrstnih patentnih sadnih in grozd nih mlinov, katere naročate edino pri prvi strojni delavnici Matija Kozinc v Sevnici ob Savi. 1062

Mostin, moštova esenca za napravo zdrave domače pijače se dobi v drogeriji Kanc-Wolfram, Maribor, Slovenska ulica. 1035

Čevlji brezkonkurenčni v izdelavi, materijalu in trpežnosti zato najcenejši pri trdki

D. Uršič, čevljarna Celje, Breg štev. 37

Ceniki na zahtevo brezplačno! 1285

DENAR

si prihranite. ako kupite **sukno** za moške obleke, **volno** za ženske obleke, **platno** za vsakovrstno perilo, **svilene** rute, srajce, ovratnike, kravate, dežnike, nogavice itd.

„PRI SOLNCU“

Celje, Glavni trg 9

Za obilen obisk se priporoča 318

ALOJZ DROFENIK

Ali ste že slišali

da se je vselil dobro znani

trgovec Anton Macun

v svojo novo stavbo v

Gosposki ulici v Mariboru.

Tukaj Vam nudi vsakovrstno manufakturno blago od najcenejše do najfinejše vrste.

V zalogi je velika množina ostankov šofa po 25 Din, volne po 28 Din, mnogovrstnih ostankov od 5 Din naprej. Ali je mogoče še ceneje? Otroške obleke od 98 Din naprej, tople zimske suknje (štucer) po 260 Din.

Oglejte si izložbe v novem vhođu! 1313

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.

192